

Onderzoek reïntegratiebeleid en participatiewet in Veldhoven

Juni 2017

Rekenkamercommissie gemeente Veldhoven

Drs. J.J.M. van den Heuvel,	voorzitter
Drs. M.A. Koster RA,	lid
W. Hornman,	lid/raadslid
A.H.J. de Kort,	lid/raadslid

J.M. van Berlo (secretaris) Postbus 10101, 5500 GA Veldhoven,
Telefoon: 040-2839946/06-48176054, e-mail: Hans.vanBerlo@veldhoven.nl

Inhoudsopgave	Pag.
1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Aanpak onderzoek	5
1.3 Rapportopzet	6
2. Bevindingen	7
2.1 Algemeen	7
2.1.1 <i>Veranderingen voor de gemeente</i>	7
2.1.2 <i>Veranderingen voor de cliënt</i>	9
2.2 Beleid	11
2.3 Uitvoering	16
2.4 Resultaten	22
2.5 Communicatie	27
3. Conclusies en aanbevelingen	29
3.1 Conclusies	29
3.1.1 <i>Algemeen</i>	29
3.1.2 <i>Beleid</i>	29
3.1.3 <i>Uitvoering</i>	30
3.1.4 <i>Resultaten</i>	31
3.1.5 <i>Communicatie</i>	31
3.2 Aanbevelingen	32
3.2.1 <i>Beleid</i>	32
3.2.2 <i>Resultaten</i>	32
3.2.3 <i>Communicatie</i>	33
4. Reactie college van B & W en nawoord rekenkamercommissie	34
4.1 Reactie college van burgemeester en wethouders	34
4.2 Nawoord rekenkamercommissie	36
5. Bijlagen	37
5.1 Overzicht geïnterviewde personen	38

1. INLEIDING.

1.1 Aanleiding.

Door de rekenkamercommissie wordt periodiek aan de raad de mogelijkheid geboden om onderzoeksonderwerpen in te brengen. Daartoe bezoekt de rekenkamercommissie elke 2 jaar de fractiebijeenkomsten van de fracties uit de raad van Veldhoven. Enerzijds om op wat meer informele wijze van gedachten te wisselen omtrent de verwachtingen ten opzichte van elkaar, anderzijds om potentiële onderzoeksonderwerpen op te halen. Na de verkiezingen in 2014 heeft de rekenkamercommissie in november en december nageenog alle fracties bezocht en de ingebrachte onderwerpen verwerkt in een groslijst.

Door de 3 decentralisaties binnen het sociaal domein en het thans lopende transformatieproces hebben onderwerpen binnen dat beleidsveld bijzondere belangstelling van de raad. Uit de verschillende onderwerpen heeft de rekenkamercommissie bij de vaststelling van het Onderzoeksprogramma 2016 gekozen voor het onderwerp "Resultaten reïntegratiebeleid uitkeringsgerechtigden". Daarmee werd beoogd inzicht te verschaffen in de concrete resultaten van het reïntegratiebeleid, temeer daar in het gemeentelijk jaarverslag daarover slechts weinig terug te vinden is.

Re-integratiebeleid is inmiddels opgegaan in de Participatiewet. Deze wet is tot stand gekomen ter vereenvoudiging en verduidelijking van de regelgeving en ter versterking van de verantwoordelijkheid der gemeenten voor de ondersteuning bij arbeidsinschakeling en de verlening van bijstand. In deze Participatiewet zijn de Algemene bijstandswet, de Wet financiering Abw, IOAW en IOAZ, de Wet inschakeling werkzoekenden en het Besluit in- en doorstroombanen geïntegreerd.

Wij hebben echter besloten om dit onderzoek wat breder uit te voeren en daarin ook te betrekken de wijze, waarop een en ander heeft doorgewerkt in het beleid ten aanzien van de Participatiewet

1.2 Aanpak onderzoek.

Wij zijn het onderzoek zoals gebruikelijk begonnen met het opstellen van een Onderzoeksplan. In dit Onderzoeksplan is als algemene doelstelling van het onderzoek aangegeven

"Het verschaffen van inzicht in de aanpak en resultaten van het reïntegratiebeleid uitkeringsgerechtigden en de doorwerking daarvan in het beleid ten aanzien van de Participatiewet".

Naast deze algemene doelstelling hebben wij in het onderzoeksplan eveneens de onderzoeksvragen en het gehanteerde normenkader geformuleerd. Als algemene onderzoeksvraag hebben wij vastgesteld:

"Wat zijn de resultaten van het gevoerde reïntegratiebeleid uitkeringsgerechtigden en hoe is de doorwerking daarvan in het beleid ten aanzien van de Participatiewet opgenomen".

Deze algemene onderzoeksvraag hebben wij vervolgens verfijnd in een 17-tal meer gedetailleerde onderzoeksvragen. Deze onderzoeksvragen hebben wij gesplitst in twee blokken, te weten:

- onderzoeksvragen met betrekking tot het eerdere reïntegratiebeleid;
- onderzoeksvragen met betrekking tot de participatiewet.

Ook het normenkader hebben wij in een tweetal blokken opgedeeld, namelijk:

- normen ten aanzien van het beleid;
- normen ten aanzien van de uitvoering.

Aan het begin van elk hoofdstuk nemen wij de relevante vragen en gehanteerde normen in een kader op.

Het onderzoek is verlopen conform onderstaande stappen:

1. Inventarisatie en documentenanalyse;

In deze fase zijn de relevante documenten geïnventariseerd en geanalyseerd, met het oog op de onderzoeksvragen.

2. Gesprekken en interviews;

In het kader van dit onderzoek zijn verschillende oriënterende gesprekken gevoerd. Ter verdieping van de vergaarde informatie hebben interviews plaatsgevonden met betrokkenen uit de ambtelijke organisatie en het gemeentebestuur, alsmede met externe partners (werkgevers), die ervaringen hebben met het re-integratiebeleid van de gemeente.

3. Conceptrapportage en wederhoor;

Vervolgens is de conceptrapportage opgesteld op basis van de bevindingen uit de stappen 1 en 2. Door middel van een wederhoorprocedure met het college zijn deze bevindingen op hun correctheid getoetst. De reactie van het college en het nawoord daarop van de rekenkamercommissie zijn opgenomen in hoofdstuk 4.

1.3 Rapportopzet.

De gekozen rapportopzet sluit nauw aan bij de onderzoeksvragen, zoals die in het Onderzoeksplan zijn geformuleerd. In hoofdstuk 2 leggen wij onze bevindingen en conclusies vast, onderverdeeld in de volgende paragrafen:

- Algemeen
- Beleid
- Uitvoering
- Resultaten
- Communicatie

Elke paragraaf begint met een overzicht van de onderzoeksvragen en het gehanteerde normenkader.

In hoofdstuk 3 worden de aanbevelingen opgenomen, waarbij wordt aangegeven voor wie deze aanbevelingen zijn bestemd (raad-college-organisatie). In hoofdstuk 4 hebben wij tenslotte de toets van het college op de feitelijke correctheid van de bevindingen opgenomen.

2. BEVINDINGEN.

2.1 Algemeen.

Voor het re-integratiebeleid van de gemeente is 1 januari 2015 een belangrijke datum. Op die datum is de Participatiewet in werking getreden. Daardoor viel het re-integratiebeleid uitkeringsgerechtigden de afgelopen jaren onder het regime van een tweetal wetten, te weten:

- De Wet Werk en Bijstand, Wajong en WSW tot 1 januari 2015;
- De Participatiewet vanaf 1 januari 2015

Vooruitlopend op de bevindingen ten aanzien van de onderzoeksvragen en het daaraan gekoppelde normenkader, worden in deze paragraaf de belangrijkste verschillen tussen deze wetten in kaart gebracht. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de veranderingen voor de gemeente en de veranderingen voor de cliënt.

2.1.1 Veranderingen voor de gemeente.

In de Participatiewet zijn de volgende wetten opgegaan cq. geïntegreerd:

- Algemene bijstandswet
- Wet werk en bijstand (Wwb)
- Wet financiering Abw, IOAW en IOAZ,
- Wet inschakeling werkzoekenden
- Besluit in- en doorstroombanen
- De Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong)
- Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

Daarbij wordt aangetekend, dat de Wajong en WSW deels blijven gelden. De Wajong alleen nog voor jongeren die blijvend 100% arbeidsongeschikt zijn en de Wsw voor personen, die al in de sociale werkvoorziening werkzaam waren.

De participatiewet

Het doel van de participatiewet is om meer mensen, ook mensen met een arbeidsbeperking, aan de slag te krijgen. De gemeente is verantwoordelijk geworden voor mensen met arbeidsvermogen die ondersteuning nodig hebben. De wet geeft de gemeenten een aantal instrumenten om te zorgen dat mensen met een arbeidsbeperking een plek op de arbeidsmarkt kunnen vinden. De belangrijkste zijn loonkostensubsidie en beschut werk. Daarnaast zijn er op basis van een sociaal akkoord tussen regering en werkgeversbonden afspraken gemaakt over extra banen.

Gemeenten bepalen op basis van maatwerk wie voor welke vorm van ondersteuning in aanmerking komt. De gemeente heeft voor de nieuwe doelgroep dezelfde taken als voor mensen met een bijstandsuitkering, namelijk om deze mensen ondersteuning te bieden gericht op arbeidsinschakeling en waar nodig, inkomensondersteuning. Gemeenten bepalen op basis van maatwerk wie voor welke vorm van ondersteuning in aanmerking komt.

Voor wie?

De doelgroep van de Participatiewet bestaat uit:

- iedereen die op 1 januari 2015 onder de Wwb valt;
- Wajongers die niet blijvend 100% arbeidsongeschikt zijn;
- Wsw doelgroep.

Voor mensen die door hun arbeidsbeperking enkel in een beschutte omgeving kunnen werken, was er in 2014 nog de Wsw. Vanaf 2015 is de Wsw afgesloten voor nieuwe instroom. Wsw-werknemers met een dienstbetrekking houden hun wettelijke rechten en

plichten. Gedurende de komende decennia neemt het bestand van Wsw-werknemers door natuurlijk verloop geleidelijk af.

De Wajong is vanaf 1 januari 2015 alleen nog toegankelijk voor jonggehandicapten die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben. UWV beoordeelt of iemand recht heeft op Wajong. Mensen die nu een Wajong-uitkering hebben, behouden deze uitkering. Wel zal iedereen met een Wajong-uitkering door UWV opnieuw worden beoordeeld op arbeidsvermogen. Alle huidige Wajongers blijven ook na deze beoordeling bij het UWV en worden niet overgedragen aan de gemeenten.

Loonkostensubsidie

Om het voor werkgevers aantrekkelijker te maken iemand met een arbeidsbeperking in dienst te nemen, krijgt de gemeente de mogelijkheid om loonkostensubsidie te verstrekken. Loonkostensubsidie kan worden ingezet voor mensen die niet het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. Het gaat dus om personen die per uur niet volledig productief zijn. De loonkostensubsidie wordt verstrekt aan de werkgever en kan, waar nodig, structureel worden ingezet. Loonkostensubsidie kan ook worden ingezet voor werknemers die op een beschutte werkplek werken.

Beschut werk

Tegelijkertijd met het afsluiten van de Wsw is de opbouw van beschut werk begonnen. Beschut werk is bedoeld voor mensen die door hun lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een mate van begeleiding en aanpassingen van de werkplek nodig hebben, dat niet van een reguliere werkgever mag worden verwacht dat hij deze mensen zonder meer in dienst neemt. Met de voorziening beschut werk kan de gemeente deze mensen toch in een dienstbetrekking laten werken.

Deze groep komt in dienst van de gemeente. De gemeente kan deze dienstbetrekking ook organiseren bij een reguliere werkgever die deze begeleiding en aanpassingen wel (met ondersteuning door een gemeente) kan aanbieden. In totaal gaat het in Nederland om het creëren van 30.000 beschutte plekken. Eind 2015 hadden 1600 beschutte werkplekken gerealiseerd moeten zijn. Dit aantal is bij lange na niet gehaald. Bij het UWV zijn slechts 205 aanvragen gedaan.

Samenloop arbeidsmatige dagbesteding/beschut werk

Momenteel werken er landelijk naar schatting tussen de 40-60.000 mensen op een plek die geduid wordt met de term 'arbeidsmatige dagbesteding'. De financiering van deze vorm van dagbesteding viel voorheen onder de functie begeleiding in de AWBZ. Deze is overgebracht naar de gemeente en opgenomen in de Wmo. Deze beide doelgroepen vertonen grote overeenkomsten. In de praktijk blijkt werk in de arbeidsmatige dagbesteding en de beschutte Wsw behoorlijk vergelijkbaar. Ook de profielen van de mensen vertonen grote overeenkomsten. Arrangementen die beide vormen combineren lijken dan ook voor de hand te liggen.

Extra banen

In het sociaal akkoord hebben werkgevers afgesproken dat er tot 2025 125.000 extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking worden gerealiseerd; in totaal 100.000 banen in de marktsector en 25.000 bij de overheid. Deze baanafpraak staat los van de 30.000 beschutte werkplaatsen die in de komende jaren worden gecreëerd en los van de arbeidsplaatsen waarop nu Wajongers al werken. Als werkgevers de afgesproken extra banen onvoldoende realiseren, treedt een wettelijk quotum in werking. Het quotum houdt in dat op termijn elke werkgever met 25 en meer werknemers een formele ver-

plichting krijgt arbeidsplaatsen open te stellen aan mensen met een arbeidsbeperking en moet betalen voor niet vervulde plekken.

Regionaal Werkbedrijf

Het doel van de Participatiewet is om meer mensen - ook mensen met een arbeidsbeperking - aan het werk te krijgen. In het Sociaal Akkoord (april 2013) is vastgelegd dat alle 35 arbeidsmarktregio's voor 1 januari 2015 een regionaal Werkbedrijf inrichten om mensen met een arbeidsbeperking naar werk toe te leiden. Het regionaal Werkbedrijf is een bestuurlijk samenwerkingsverband van minimaal regiogemeenten, UWV en werkgevers- en werknemersorganisaties. In het regionaal Werkbedrijf worden afspraken gemaakt over een eenduidige werkgeversbenadering, het hanteren van een uniform instrumentarium (o.a. no-riskpolis, loonkostensubsidie en loonwaardebepaling) en transparantie van vraag en aanbod.

2.1.2 Veranderingen voor de cliënten.

Naast de veranderingen voor de gemeente, zijn er met de invoering van de Participatiewet ook veranderingen opgetreden voor de cliënten. Het betreft dan met name:

- a. De kostendelersnorm
- b. Lagere uitkering alleenstaande ouders
- c. Langdurigheidtoeslag wordt individuele inkomenstoeslag
- d. Bijzondere bijstand
- e. Arbeidsverplichtingen en strengere maatregelen
- f. De tegenprestatie

Ad. a) Kostendelersnorm.

Woont iemand met meerdere volwassenen in een huis dan voortaan de bijstandsuitkering daarop aangepast. Betrokkenen kunnen namelijk samen de woonkosten delen. Dat is kort gezegd de kostendelersnorm. Hoe meer personen van 21 jaar of ouder in de woning, hoe lager de bijstandsuitkering. De kostendelersnorm geldt voor volwassenen van 21 jaar of ouder die samen een woning delen.

Ad. b) Lagere uitkering alleenstaande ouders.

Vanaf 1 januari 2015 krijgt een alleenstaande ouder evenveel uitkering als een alleenstaande. Maar als alleenstaande ouder kan iemand een hoger kindgebonden budget krijgen van de Belastingdienst. Deze krijgt bij zijn/haar budget een zogenoemde alleenstaande-ouderkop. Dit hogere kindgebonden budget compenseert het verlies aan inkomen niet helemaal. Daarom hebben alleenstaande ouders vanaf 1 januari 2015 een lager inkomen dan in 2014.

Ad. c) Langdurigheidtoeslag wordt individuele inkomenstoeslag.

De langdurigheidtoeslag is een algemene regeling. Als men aan alle voorwaarden voldoet, krijgt de cliënt langdurigheidtoeslag. Bij de individuele inkomenstoeslag moet deze ook aan alle voorwaarden voldoen. Maar daarnaast gaat de gemeente beoordelen of men echt niet in staat is om de inkomenssituatie te verbeteren. Men moet kunnen aantonen dat de afgelopen periode geprobeerd is om het inkomen te verbeteren, door bijvoorbeeld sollicitaties, vakkennis bijhouden, een re-integratietraject gevolgd of vrijwilligerswerk gedaan.

Ad. d) Bijzondere bijstand.

Er zijn twee soorten bijzondere bijstand, individuele en categoriale bijzondere bijstand. In 2015 bestaat alleen de individuele bijzondere bijstand nog. De categoriale bijzondere bijstand werd met ingang van 1 januari 2015 afgeschaft. Individuele bijzondere bijstand is een vergoeding van de gemeente voor extra kosten, die een cliënt niet zelf kan betalen. Bijzondere bijstand kan deze kosten (gedeeltelijk) vergoeden. Die kosten moeten dan wel aan een aantal voorwaarden voldoen.

Ad. e) Arbeidsverplichtingen en strengere maatregelen

Wie een bijstandsuitkering heeft, heeft meestal ook arbeidsverplichtingen. Een uitkeringsgerechtigde moet er dan alles aan doen om werk te vinden en te behouden of om actief mee te doen in de samenleving. Deze arbeidsverplichtingen zijn niet nieuw en stonden al langer in de Wet werk en bijstand. Maar in de Participatiewet zijn er nog meer verplichtingen bijgekomen. Onderstaand zijn de verplichtingen opgesomd:

- Pogingen doen om betaald werk te vinden (solliciteren);
- Niet alleen in eigen woonplaats, ook in de regio;
- Bereidheid om maximaal 3 uur per dag te reizen;
- Behulpzaam zijn aan de gemeente bij het opstellen van een re-integratieplan;
- Bijhouden van kennis en vaardigheden;
- Geen dingen doen die het moeilijker maken om werk te vinden.

Houdt iemand zich niet aan deze verplichtingen? Dan krijgt deze sinds 2015 met strengere maatregelen te maken. Dan legt de gemeente een maatregel op. Betrokkene krijgt dan tijdelijk een lagere uitkering of zelfs helemaal geen uitkering meer.

Ad. f) De tegenprestatie.

Als iemand een uitkering ontvangt, mag de gemeente vragen een tegenprestatie te leveren. Die tegenprestatie bestaat uit onbetaald werk dat nuttig is voor de samenleving. Het zijn activiteiten met de volgende kenmerken:

- Het is geen werk waarvoor eigenlijk betaald zou moeten worden;
- De activiteit mag de kansen op betaald werk niet verminderen;
- Het moeten activiteiten zijn die iemand in staat is om te doen;
- Dat wil zeggen dat de gemeente bij een tegenprestatie rekening moet houden met:
 - lichamelijke of psychische beperkingen
 - de zorg voor (jonge) kinderen
 - de zorg voor een hulpbehoevende partner of familielid (mantelzorg)
 - de beheersing van de Nederlandse taal
 - de reistijd van huis naar de werkzaamheden.

Als tegenprestatie voor een bijstandsuitkering kan iemand verschillende dingen doen. Tegenprestaties zijn bijvoorbeeld klussen voor verenigingen, organisaties en maatschappelijke instellingen. Denk aan:

- Koffie schenken in een verzorgingshuis;
- Boodschappen doen of de tuin onderhouden voor ouderen of mensen met een beperking;
- Leesouder zijn op school;
- Speelplekken in de wijk opknappen;
- Helpen bij een sportvereniging;
- Taalmaatje zijn voor mensen die moeten inburgeren.

Een tegenprestatie kan heel nuttig zijn. Niet alleen voor de samenleving, maar ook voor betrokkene zelf.

- Deze ontmoet andere mensen;
- Men ontwikkelt vaardigheden, die men bij een betaalde baan goed kan gebruiken;
- Men doet iets nuttigs voor andere mensen.

Vraagt de gemeente om een tegenprestatie en werkt de uitkeringsgerechtigde niet mee? Dan kan de gemeente een maatregel opleggen. Dat betekent één of meerdere maanden een lagere uitkering of helemaal geen uitkering meer. Hoeveel lager en hoe lang staat in de regels die de gemeente in een verordening vastlegt.

Het zal duidelijk zijn, dat met name de zaken genoemd onder e) en f) relevant zijn in het kader van dit onderzoek. De overige bepalingen zijn vooral technische elementen rondom de uitkering.

2.2 Beleid.

Onderzoeksvragen:

- *Hoe is het beleid t.a.v. het reïntegratiebeleid uitkeringsgerechtigden geformuleerd?*
- *Zijn daarin concrete doelen gesteld en, zo ja, wat zijn die doelen?*
- *Hoe is het beleid t.a.v. de Participatiewet geformuleerd?*
- *Welke verschillen bestaan er ten opzichte van het "oude" reïntegratiebeleid?*

Normenkader

- *Er is een concreet beleid geformuleerd met taakstellingen en instrumenten;*
- *De gemeenteraad stelt de beoogde maatschappelijke effecten, doelstellingen, de vertaling naar beleid en de begrote kosten vast.*

Algemeen.

Het onderzoek strekt zich uit over de jaren 2011 t/m 2016. In die periode kunnen 2 vormen van re-integratiebeleid worden onderscheiden, te weten:

- Re-integratie op basis van de Wet Werk en Bijstand alsmede enkele specifieke regelingen;
- Re-integratie op basis van de participatiewet.

Voor dit onderzoek hebben wij de volgende (beleids)documenten geraadpleegd:

Ten aanzien van de re-integratie onder a.

30-09-2010	Raad	Vaststelling Re-integratieverordening Veldhoven 2010
26-10-2010	College	Informatienota met betrekking tot het opzetten van een Leerwerkbedrijf
14-02-2011	College	Huur ruimte en omzetting Leerwerkbedrijf in Participatieplein Veldhoven
09-07-2013	Raad	Informatienota Regionaal Plan van Aanpak Jeugdwerkloosheid 2013-2014
17-11-2015	Raad	Informatienota Resultaten Klanttevredenheidsonderzoek Werkleerbedrijf
17-05-2016	Raad	Informatienota Vervolg Klanttevredenheidsonderzoek Werkleerbedrijf Programmabegrotingen Burap's/Kwartaalrapportages

Ten aanzien van de re-integratie onder b.

<i>September 2011</i>	<i>Raad</i>	<i>Kadernota Maatschappelijke Participatie 2012-2015</i>
<i>14-07-2015</i>	<i>Raad</i>	<i>Vaststellen Kaders Beschut Werk en arrangementen op het gebied van maatschappelijke participatie</i>
<i>09-12-2014</i>	<i>Raad</i>	<i>Vaststellen Verordening Participatiewet</i>
<i>09-12-2014</i>	<i>Raad</i>	<i>Vaststellen uitgangspunten uitvoering Participatiewet en oprichting en uitvoering van een Regionaal Werkbedrijf</i>
<i>21-07-2015</i>	<i>Raad</i>	<i>Informatienota prognose outcome Regionaal Werkbedrijf en monitoringsinstrument</i>
<i>01-09-2015</i>	<i>College</i>	<i>Vaststellen Beleidsregels Participatiewet Veldhoven</i>
<i>08-04-2015</i>	<i>Raad</i>	<i>Informatienota over Intentieverklaring Ontwikkeling Regionaal Werkbedrijf Arbeidsmarktregio Zuidoost-Brabant</i>
<i>08-03-2016</i>	<i>College</i>	<i>Participatieconvenant Brainport Assembly b.v. en Stichting Brainport Assembly</i>
<i>25-04-2016</i>	<i>College</i>	<i>Intentieovereenkomst Social Impact Bond</i>
<i>24-05-2016</i>	<i>College</i>	<i>Samenwerkingsovereenkomst Regionaal Werkbedrijf Programmabegrotingen Burap's/Kwartaalrapportages</i>

Re-integratieverordening.

Bij besluit van 30 september 2010 is de Re-integratieverordening Veldhoven 2010 vastgesteld. Deze verordening vloeit voort uit artikel 8 van de Wet Werk en Bijstand en artikel 12 van de Wet Investeren in Jongeren.

Deze verordening regelt de ondersteuning die het gemeentebestuur biedt bij de arbeidsinschakeling van uitkeringsgerechtigden, ANW-ers (Algemene Nabestaanden Wet) en nuggers (niet uitkeringsgerechtigden) en het werkleeraanbod, dat aan jongeren wordt gedaan.

Het beleid wordt op 3 niveaus geregeld, te weten:

- In de genoemde verordening, daarin is beleid slechts summier opgenomen en betreft het vooral uitvoeringsregels;
- In beleidsregels van burgemeester en wethouders, die het college de mogelijkheid bieden in individuele gevallen af te wijken;
- In het jaarplan en de begroting van de (toenmalige) afdeling WIZ, die jaarlijks door het college worden vastgesteld.

Vastgesteld kan worden, dat in deze verordening geen sprake is van (meetbare) beleidsdoelen en of effecten. Wel kan als maatschappelijk doel daaruit worden afgeleid, dat de ondersteuning bedoeld is om leden van de doelgroep ondersteuning te bieden bij het vinden van algemeen geaccepteerde arbeid, of, als dat doel (nog) niet bereikbaar is, bij zelfstandige maatschappelijke participatie.

Vaststellen Verordening Participatiewet (Raad).

Op 9 december 2014 is door de raad bovengenoemde verordening vastgesteld. Uitgangspunten daarbij waren:

- Brede aanpak op het gebied van de doelgroep en de dienstverlening;
- Regionale benadering van arbeidsmarktvragestukken in een flexibele netwerkorganisatie;
- Regionale aanpak met ruimte voor lokale initiatieven en mogelijkheden.

Ook bij deze verordening kan vastgesteld worden, dat daarin geen sprake is van (meetbare) beleidsdoelen en of effecten. Wel is hierin voor het eerst opgenomen, dat een uitkeringsgerechtigde tot een tegenprestatie kan worden verplicht. Dit geldt dan met name voor de groep, die een loonwaarde van minder dan 50% hebben.

Vaststellen Beleidsregels Participatiewet (College).

Op 1 september 2015 heeft het college van burgemeester en wethouders de Beleidsregels Participatiewet Veldhoven vastgesteld. In deze regels wordt nadere invulling gegeven aan begrippen als individuele inkomens- en studietoelage, woonkosten, commerciële huur, bestuurlijke boete, aanvullende bijstand jongeren en kostendelersnorm.

Het betreft hier met name nadere uitwerking van uitvoeringsregels en er is ook hier geen sprake van beleidsdoelen en/of -effecten.

Veldhovense visie op beschut werk vanaf juli 2015.

Gemeenten kregen met de Participatiewet de mogelijkheid om een voorziening 'beschut werk' te organiseren. Op 14 juli 2015 is daarover een besluit genomen door de raad. Daarbij zijn kaders gesteld voor beschut werk en arrangementen op het gebied van maatschappelijke participatie. De doelgroep van deze voorziening bestaat uit mensen die door hun lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanige mate van begeleiding en aanpassing van de werkplek nodig hebben, dat niet van reguliere werkgever mag worden verwacht dat hij deze mensen in dienst neemt.

In de Veldhovense Visie is vastgelegd om de volgende criteria te hanteren:

- Personen die minimaal 30% loonwaarde kunnen realiseren en zich op termijn verder kunnen ontwikkelen tot een hogere loonwaarde – met een minimum van 50% - worden ingedeeld in de doelgroep "economische participatie". De doelstelling is primair personen te begeleiden naar economische zelfstandigheid.
- Personen die structureel minder dan 50% loonwaarde kunnen realiseren, worden ingedeeld in de doelgroep "maatschappelijke participatie".

Langs deze criteria wordt bepaald of een cliënt behoort tot doelgroep voor het re-integratiebeleid dan wel tot de doelgroep voor maatschappelijke participatie, daarom is deze visie beleidsmatig van belang voor het re-integratiebeleid. Het rekenkameronderzoek richt zich primair de re-integratie, de maatschappelijke participatie komt echter in beperkte zin ook aan de orde.

Afwijkend beleid t.o.v. regio bij een loonwaarde van minder dan 50%

Anders dan in de regio zet Veldhoven bij een loonwaarde van minder dan 50% in op een maatschappelijke participatie. Uitgangspunt daarbij is, dat mensen iets kunnen betekenen in maatschappelijke organisaties. Ergon biedt alternatieven voor deze maatschappelijke arrangementen, maar daar hangt een stevig prijskaartje aan. Bovendien worden deze mensen dan vaak geïsoleerd geplaatst in een werkplaats met gelijk geschakelde personen.

Veldhoven wil geen uitzonderingspositie voor deze doelgroep, maar kiest voor een hoger maatschappelijk doel oftewel mensen maatschappelijk laten bijdragen dichtbij in de eigen omgeving.

Het vinden van een zinvolle dagbesteding is des te belangrijker, omdat instroom in een sociale werkplaats vrijwel niet meer mogelijk is. Was het in beginsel helemaal onmogelijk, sinds een recente wetwijziging heeft men echter nu ook een inspanningsverplichting voor beschut werk voor geïndiceerde cliënten. Veldhoven gaat echter primair insteken op

maatschappelijke participatie. Daarbij zal het overigens gaan om een beperkt aantal cliënten, want de indicering is vrij zwaar. De verwachting is dat het maar om een tiental mensen in Veldhoven zou gaan.

De wetgever schrijft echter het aanbieden van beschut werk dwingend voor. De wettekst luidt als volgt:

"Artikel 10-B

1. Het college biedt ter uitvoering van artikel 7, eerste lid, onderdeel a, een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, of een persoon aan wie het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen een uitkering verstrekt, van wie het college heeft vastgesteld dat deze uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft, ambtshalve of op verzoek een voorziening beschut werk aan, waarbij deze persoon in een dienstbetrekking in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden werkzaamheden verricht.
2. Om vast te stellen of een persoon uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft, verricht het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, op grond van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels, voor het college de werkzaamheden ten behoeve van die vaststelling en adviseert het college hierover."

Als reden voor de keuze van Veldhoven om bij een lagere loonwaarde dan 50% te kiezen voor maatschappelijke participatie in plaats van beschut werk is aangegeven, dat de kans dat iemand met een dergelijke loonwaarde geplaatst wordt vrijwel nihil is.

Vastleggen beleid in Programmabegroting.

Voor wat betreft het vastleggen van het beleid en de beleidsdoelen, moet de basis vooral worden gevonden in hetgeen daaromtrent in de programmabegrotingen is opgenomen. Onderstaande tabel schetst een beeld van de jaren 2011 t/m 2017 en de wijzigingen die, mede als gevolg van de invoering van de Participatiewet, in die jaren hebben plaatsgevonden.

Jaar	Te bereiken effect	Effectdoel	Effectindicator
2011	Beheersing van het aantal Uitkeringsgerechtigden	De cijfers m.b.t. verandering in het aantal uitkeringsgerechtigden zijn in Veldhoven beter dan bij gemeenten in de regio	Aantal uitkeringsgerechtigden
2012	Beheersing van het aantal uitkeringsgerechtigden	De cijfers m.b.t. verandering in het aantal uitkeringsgerechtigden zijn in Veldhoven beter dan bij gemeenten in de regio	Aantal uitkeringsgerechtigden
2013	Beheersing van het aantal uitkeringsgerechtigden	De cijfers m.b.t. verandering in het aantal uitkeringsgerechtigden zijn in Veldhoven beter dan bij gemeenten in de regio. Uitgaven zijn lager dan ontvangen rijksvergoeding (I-deel).	Aantal uitkeringsgerechtigden
2014		We streven er naar de instroom van uitkeringsgerechtigden zoveel mogelijk beperken en de uitstroom zoveel mogelijk te bevorderen. De balans tussen uitstroom en instroom is positief. We werken binnen het ter beschikking gestelde rijksbudget.	Saldo uitstroom/instroom
2015		1. Wij willen de instroom van uitkeringsgerechtigden zoveel mogelijk beperken en de uitstroom zoveel mogelijk bevorderen. De balans uitstroom/instroom is positief. De uitvoering van dit beleid blijft binnen het budget dat door het rijk wordt verstrekt 2. Vanuit de participatiewet wordt aan het leveren van een tegenprestatie voor een uitkering vorm gegeven	1. Saldo uitstroom/instroom 2. Het aantal uitkeringsgerechtigden dat een tegenprestatie levert
2016		1. Wij willen de instroom van uitkeringsgerechtigden zoveel mogelijk beperken en de uitstroom zoveel mogelijk bevorderen. De balans uitstroom/instroom is positief. De uitvoering van dit beleid blijft binnen het	1. Saldo uitstroom/instroom 2. Aantal Veldhovense deelnemers aan regionale trajecten

		<p><i>budget dat door het rijk wordt verstrekt</i></p> <p>2. <i>Vanuit de participatiewet wordt aan het leveren van een tegenprestatie voor een uitkering vorm gegeven</i></p> <p><i>Veldhoven is partner in het Regionaal Werk Bedrijf (RWB) en participeert in het werkleerbedrijf. De focus binnen dit programma ligt op economische participatie</i></p>	<p>3. <i>Aantal Veldhovense deelnemers in trajecten bij werkleerbedrijf.</i></p>
2017		<p>1. <i>Wij willen de instroom van uitkeringsgerechtigden zoveel mogelijk beperken en de uitstroom zoveel mogelijk bevorderen. De balans uitstroom/instroom is positief. De uitvoering van dit beleid blijft binnen het budget dat door het rijk wordt verstrekt</i></p> <p>2. <i>Vanuit de participatiewet wordt aan het leveren van een tegenprestatie voor een uitkering vorm gegeven</i></p> <p>3. <i>Veldhoven is partner in het Regionaal Werk Bedrijf (RWB) en participeert in het werkleerbedrijf. De focus binnen dit programma ligt op economische participatie</i></p>	<p>1. <i>Saldo uitstroom/instroom</i></p> <p>2. <i>Aantal Veldhovense deelnemers aan regionale trajecten</i></p> <p>3. <i>Aantal Veldhovense deelnemers in trajecten bij werkleerbedrijf.</i></p> <p>4. <i>% kinderen tot 18 jaar in een uitkeringsgezin</i></p> <p>5. <i>Aantal personen per 10.000 inwoners met een bijstandsuitkering</i></p>

Deze beleidsdoelen/-effecten kunnen als volgt worden samengevat:

- 2011 t/m 2012: Wij willen het beter doen dan de regio;
- 2013 : Idem, maar daaraan wordt toegevoegd dat de taak budgetneutraal wordt uitgevoerd;
- 2014 : Koppeling met regio wordt losgelaten. Doel is nu positieve balans tussen instroom en uitstroom
- 2015 t/m 2017: Positieve balans tussen in- en uitstroom, budgetneutraal en nieuw is de verplichte tegenprestatie

Hoewel er sprake is van veranderde, meer geïntegreerde, wetgeving, blijft het hoofddoel overeind, te weten het zoveel mogelijk re-integreren van personen met een zekere afstand tot de reguliere arbeidsmarkt. Vastgesteld is, dat er inhoudelijk weinig verschil zit tussen de beleidsuitgangspunten van het "oude" re-integratiebeleid op basis van de Wet Werk en Bijstand en het re-integratiebeleid op basis van de Participatiewet. In de lokale beleidregels zijn nauwelijks veranderingen merkbaar. Bij de landelijke wetgeving zijn enkele wezenlijke verschillen het (vrijwel) ontbreken van mogelijkheden voor sociale werkplaatsen en de verplichte maatschappelijke tegenprestatie.

Kadernota Maatschappelijk Participatie 2012-2015.

Deze nota richt zich vooral op de zorg. Hoewel niet direct van belang voor het re-integratieproces, vormt deze nota daar wel een belangrijke aanvulling op. Immers daarmee wordt voor personen, die niet via een re-integratieproces kunnen worden geplaatst, mogelijkheden geboden voor een zinvolle dagbesteding in de vorm van maatschappelijke participatie.

Het wordt door de verantwoordelijke wethouder en medewerkers van belang geacht om de nota maatschappelijke participatie in een breder perspectief te plaatsen. Momenteel is een werkgroep bezig met de herziening van deze nota. Daarin zal de integraliteit van de problematiek beter worden aangepakt.

2.3 Uitvoering.

Onderzoeksvragen:

- *Hoe is de re-integratie in de gemeente Veldhoven georganiseerd?*
- *Hoe is de uitvoering daarvan verlopen en tegen welke knelpunten is men aangekomen?*
- *Hoe effectief helpt Veldhoven tot nu toe zijn burgers aan werk?*
- *Hoe is de samenwerking met het regionaal Werkbedrijf geregeld?*
- *Is er sprake van een integrale begeleiding van uitkeringsgerechtigden?*
- *Wie zullen er met de invoering van de Participatiewet extra een beroep doen op een gemeentelijke uitkering?*
- *Is Veldhoven er klaar voor om ook deze nieuwe doelgroepen aan het werk te helpen?*
- *Hoe zijn de eerste ervaringen met het nieuwe Participatiebeleid en tegen welke knelpunten loopt men aan?*

Normenkader:

- *Er is een heldere taakafbakening tussen gemeente en Werkbedrijf geformuleerd;*
- *De uitvoering van het beleid geschiedt conform deze afspraken;*

Organisatie uitvoering.

Voor wat betreft de uitvoering van de re-integratie is een uitvoering op 3 verschillende niveaus te onderkennen.

Met de inwerkingtreding van de Participatiewet op 1 januari 2015 is een Regionaal Werkbedrijf (RWB) wettelijk verplicht gesteld. Het RWB is een regionale netwerkorganisatie met daarin een loket voor werkgeversdienstverlening (04Werkt), waarin alle uitvoerenden van de deelnemende organisaties uitdragen dat zij vanuit het RWB/04Werkt opereren.

Daarnaast bestaat het Werkleerbedrijf (WLB) dat een fysieke samenwerking is tussen Ergon, Eindhoven, Valkenswaard en Veldhoven en waarin trajecten worden geboden die primair gericht zijn op het snel vinden van werk.

Het Participatieplein tenslotte is een netwerk van maatschappelijke organisaties in Veldhoven, gericht op het verbinden van elkaars kennis, kunde en infrastructuur ten einde belemmeringen op te heffen voor kwetsbaren die niet in staat zijn tot participatie om uiteenlopende redenen. Dit vormt in de huidige vorm geen onderdeel van het re-integratiebeleid, maar van de maatschappelijke participatie (de kadernota).

Het Regionaal Werkbedrijf vloeit rechtstreeks voort uit de Participatiewet en dateert derhalve van ná 1 januari 2015. Het Participatieplein en het Werkleerbedrijf bestonden al enkele jaren onder de Wet Werk en Bijstand en vervullen nu hun rol in het kader van de Participatiewet.

Veldhovens Leerwerkbedrijf.

Het (Veldhovens) Leerwerkbedrijf was in eerste instantie een idee om mensen beter geschikt te maken voor re-integratie in het reguliere arbeidsproces, maar is om financiële redenen nooit tot uitvoering gekomen. Wel is daaruit het Participatieplein ontstaan, maar dat heeft uiteindelijk een hele andere scope gekregen. Bij het Leerwerkbedrijf ging het nog om een fysieke plek waar mensen werkervaring op konden doen in allerlei beroepen

en functies. Het Participatieplein in de huidige vorm (het bestaat nog steeds op de achtergrond) is een netwerk van maatschappelijke organisaties in Veldhoven die kwetsbaren (niet enkel mensen met een uitkering) een kans bieden om mee te doen in de maatschappij.

Zij halen drempels weg die 'meedoen' in de weg staan. Denk daarbij aan organisaties voor mensen met een verstandelijke beperking, psychische problemen, ouderen, lager opgeleiden, mensen met een kleine beurs. Omdat het vinden van werk hier niet het primaire doel is, valt dit netwerk in principe niet onder het re-integratiebeleid. Het gaat om participatie/activering en dat is breder dan de uitkeringsgerechtigden. Vanwege de primaire opzet en de volledigheid van het beeld hebben wij in dit kader toch deze passage daaraan gewijd.

Samenwerking Werkleerbedrijf.

Het Werkleerbedrijf is een fysieke samenwerking tussen Veldhoven, Eindhoven, Valkenswaard en Ergon. Het Werkleerbedrijf ondersteunt de deelnemers via drie wegen, te weten:

- Groepsbegeleiding
- Werkgelegenheidsteams
- Werken

Aan de hand van een verbeterplan van 2013 zijn als belangrijkste aandachtspunten aangemerkt: meer maatwerk, meer diversiteit in de werksoorten en training/begeleiding.

Er hebben intussen enkele klanttevredenheidsonderzoeken plaatsgevonden, waarbij is gebleken, dat vier op de vijf respondenten een positief oordeel heeft over het Werkleerbedrijf.

Ook wat de omgang met de deelnemers betreft, zijn de ervaringen overwegend positief, hoewel een derde daarvan aangeeft zich soms vernederd te voelen. Dit lijkt vooral voort te komen uit het systeem met verplichte productiewerk en niet zozeer uit de persoonlijke omgang.

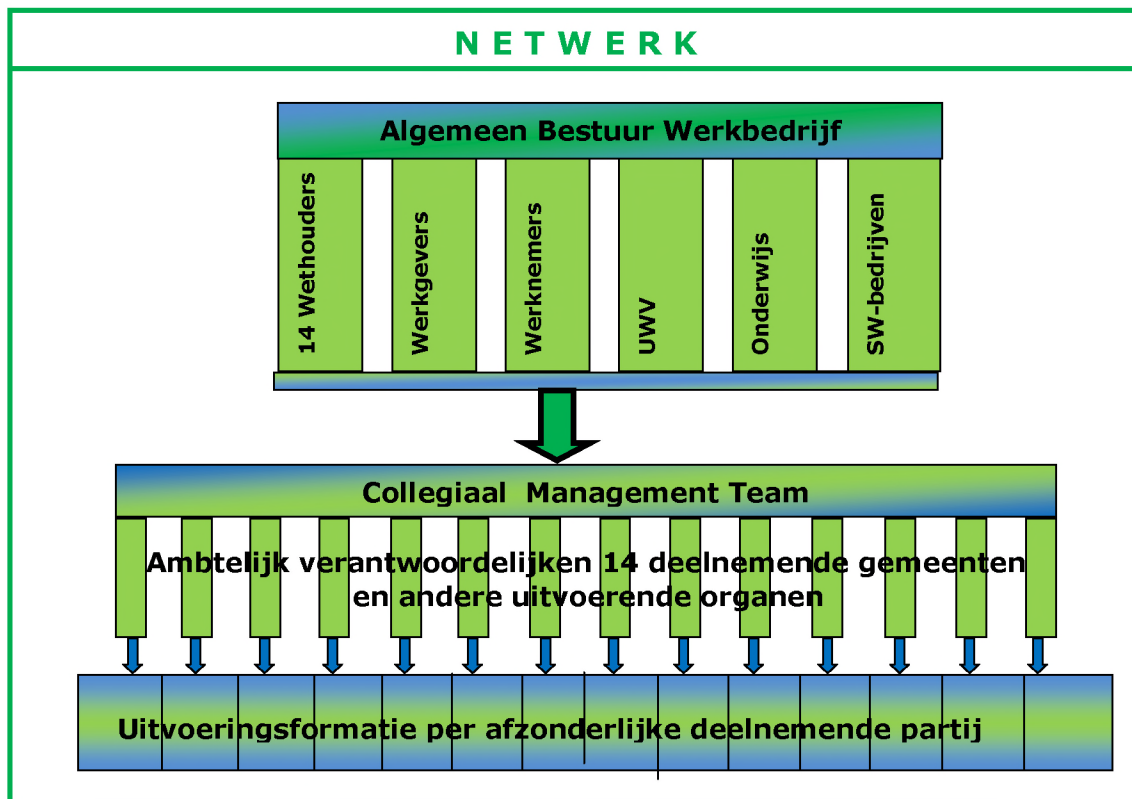
Ondanks verschillende negatieve belevingen, die ook in de enquête terug te vinden zijn, is voor veel deelnemers deelname aan het Werkleerbedrijf toch vooral een positieve ervaring en een stap in de goede richting.

Regionaal Werkbedrijf.

Het Werkbedrijf, zoals de Participatiewet dat verplicht aan gemeenten oplegt, is geen organisatie in de traditionele zin van het woord. In dit verband is er sprake van een netwerkorganisatie, waarin lokaal verantwoordelijke ambtenaren voor wat betreft het re-integratiebeleid samenwerken ter bereiking van de doelstellingen van de Participatiewet.

Er is een bestuur van ca 30 leden, dat bestaat uit de 14 wethouders uit het werkgebied van het Werkbedrijf, vertegenwoordigers van werkgevers, werknemers, UWV en Onderwijs. Daaronder opereert een Collegiaal Managementteam voor het Werkbedrijf, dat bestaat uit de primair verantwoordelijke ambtenaren van de participerende gemeenten. Daaronder functioneren de uitvoerende ambtenaren.

Schematisch kan dit als volgt worden weergegeven:

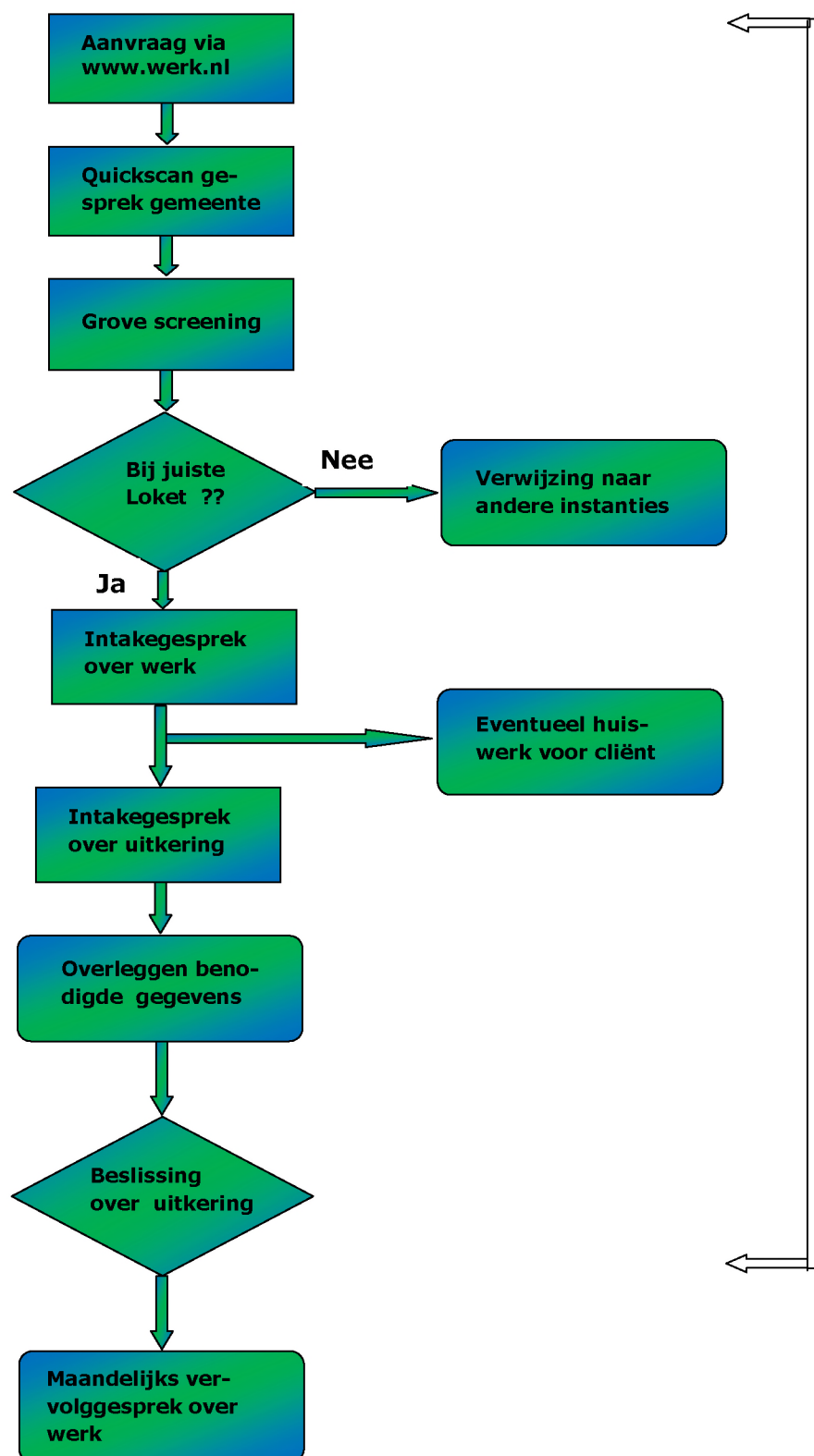

Per gemeente wordt de doelstelling van het aantal te plaatsen cliënten bepaald. De doelstelling voor het gehele werkgebied van het werkbedrijf is in feite de optelsom van de 14 lokale doelstellingen. Hier is dus min of meer sprake van een bottom-up constructie. Voor de jaren 2016 en 2017 heeft de gemeente Veldhoven richting het Regionaal Werkbedrijf aangegeven 75 plaatsingen naar werk te willen realiseren.

In het Onderzoeksplan is in het normenkader opgenomen, dat er een heldere taakafbakening is tussen Regionaal Werkbedrijf (RWB) en gemeenten en dat er conform die taakafbakening wordt gewerkt. In het onderzoek is echter gebleken, dat, anders dan bij het Onderzoeksplan werd verondersteld, het RWB geen uitvoeringsinstantie is maar in feite een netwerkorganisatie. Uitvoering van de Participatiewet gebeurt volledig bij de betreffende gemeenten. Het RWB is vooral bedoeld om één aanspreekpunt voor werkgevers te creëren.

Re-integratieproces.

De medewerkers die primair met de uitvoering daarvan belast zijn, zijn de klantmanagers Werk. Hiervoor is binnen Veldhoven een formatie beschikbaar van 4,67 Fte's. Daarnaast zijn ook de Arbeidsmakelaar & Social Return (0,74 Fte.) en de beleidsmedewerker Participatie actief op dit terrein. De klantmanagers Werk zijn vooral bezig met de uitvoering van het re-integratieproces zoals dat is weergegeven in onderstaand schema:

In principe afronding van het totale proces tot aan de beslissing over e binnen een periode van 6 weken

Het re-integratieproces is in eerste instantie gericht op werk en pas als tweede gericht op een uitkering. Het proces start met een aanvraag om een uitkering via www.werk.nl. Daar meldt de betrokken cliënt dat hij/zij voor een uitkering in aanmerking wil komen. Daarop volgt een eerste gesprek met de gemeente, waarna een eerste grove screening plaats vindt of betrokkene zich wel bij het juiste loket heeft gemeld c.q. mogelijk recht

heeft op een uitkering. Het kan immers ook zijn dat iemand voor een WW-uitkering in aanmerking komt, alimentatiebetalingen o.i.d. Mocht iemand zich bij het verkeerde loket hebben gemeld, dan volgt een doorverwijzing naar de juiste instantie.

Als de eerste grove screening wel succesvol verlopen is, volgt een gesprek over werk. Daarbij kan aan de cliënt ook het nodige huiswerk worden meegegeven. Pas als die fase in het proces achter de rug is, kan pas worden gesproken over een uitkering. Ook dan pas gaat het over de te overleggen bescheiden en gegevens. In principe volgt binnen 6 weken een besluit over de uitkering. Daarna volgt maandelijks een gesprek over werk en de mogelijkheden daartoe.

De klantmanagers Werk kennen hun cliënten, waardoor zij beter in staat zijn om maatwerk te leveren. Er moet wel rekening gehouden met een zogenaamd "granieten bestand". Dit bestand bestaat uit cliënten met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt, waardoor deze erg moeilijk plaatsbaar zijn. Dit bestand vormt een vrij constante factor.

Naast de klantmanagers Werk is de beleidsmedewerkster Participatie actief. Zij is de contactpersoon voor het Regionaal Werkbedrijf en het Werkleerbedrijf.

De Arbeidsmakelaar & Social Return is vooral bezig met het binnenhalen van vacatures, waarop mensen met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt kunnen worden geplaatst. Daarnaast is zij op zoek naar werkervaringsplaatsen, werkleerplaatsen en vrijwilligerswerk. Zij is ambtelijk de belangrijkste contactfunctionaris richting de werkgevers.

Toegangspoort Veldhoven streng maar rechtvaardig

De gemeente hanteert een redelijk streng intakebeleid en cliënten worden strikter gevolgd. Deze redelijk strenge grondhouding aan de poort heeft ook een positieve uitwerking op de kosten. Want niet alleen de resultaten van de uitstroom zijn belangrijk, ook een kritische houding bij de instroom draagt bij aan de doelstelling van de gemeente, te weten de vermindering van het aantal uitkeringsgerechtigden.

Dat Veldhoven een redelijk streng toelatingsbeleid blijkt kennelijk ook uit de reactie van cliënten, die van elders naar Veldhoven verhuizen. Zij ervaren dat Veldhoven striktere toelatingseisen hanteert.

Onderscheid economische en maatschappelijk participatie.

Hoewel dit onderzoek zich primair richt op de re-integratie (en dus op de economische participatie) kan de maatschappelijke participatie in dit rapport niet buiten beschouwing blijven. Dat vormt samen met de economische participatie de totaalaanpak van uitkeringsgerechtigden

In de Veldhovense Visie is vastgelegd om de volgende criteria te hanteren wanneer er sprake is van "economische participatie". Dit is het geval als er (eventueel op termijn) een loonwaarde is te realiseren van 50%. De Participatiewet geeft de volgende definitie van het begrip loonwaarde:

"loonwaarde: vastgesteld percentage van het wettelijk minimumloon voor de door een persoon, die tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort, verrichte arbeid in een functie naar evenredigheid van de arbeidsprestatie in die functie van een gemiddelde werknemer met een soortgelijke opleiding en ervaring, die niet tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort."

De doelstelling is primair personen te begeleiden naar economische zelfstandigheid. Personen die structureel minder dan 50% loonwaarde kunnen realiseren, worden ingedeeld in de doelgroep "maatschappelijke participatie".

Voor de groep maatschappelijke participatie geldt, dat een tegenprestatie kan worden verplicht voor het verkrijgen van een uitkering. Dit kan dan zijn vrijwilligerswerkzaamheden bij instellingen, organisaties en/of verenigingen.

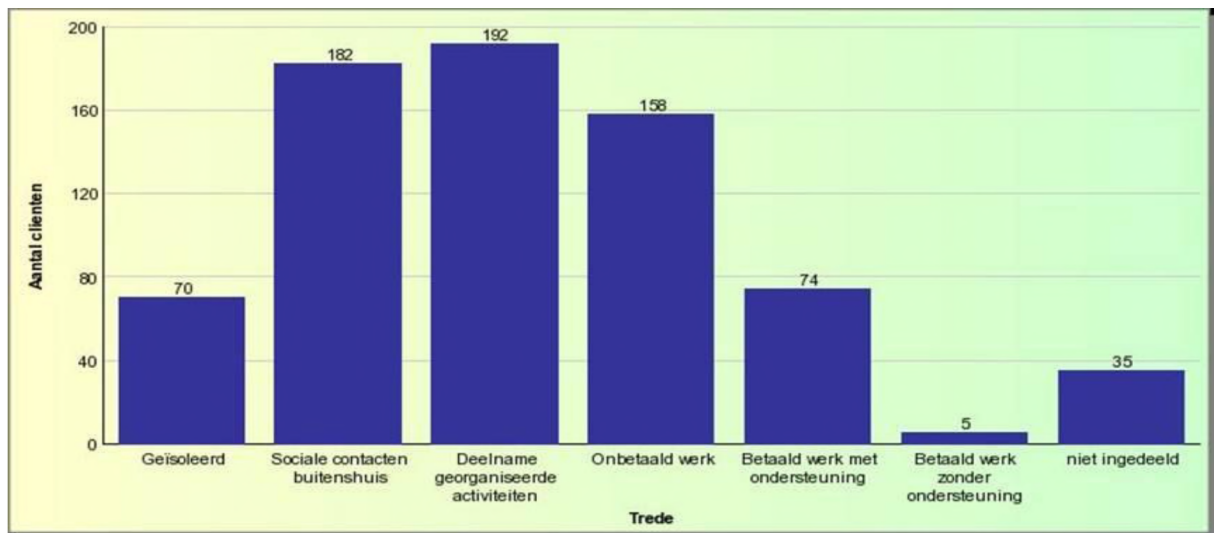
In kaart brengen cliënten op basis van participatieladder.

Sinds juli 2016 worden alle uitkeringsgerechtigden uitgenodigd voor een gesprek. Het betreft hier 716 cliënten, waarvan er 237 economisch, 444 maatschappelijk en 35 niet zijn ingedeeld.

Naast de beoordeling of voldaan wordt aan de Wet Taaleis, wordt in beeld gebracht wie maatschappelijk actief is, maar belangrijker nog wie maatschappelijk nog actief of actiever kan worden. Daarbij worden de uitkeringsgerechtigden (opnieuw) ingedeeld in de treden van de participatieladder.

Met hen waarvan gedacht wordt dat ze nog actief of actiever kunnen worden zullen participatietrajecten worden opgestart. Momenteel zit dit onderzoek in een afrondende fase. Het onderzoek van nu wordt gezien als een nulmeting. Jaarlijks zullen vervolgens de voortgang en de effectiviteit van deze participatietrajecten worden gemonitord.

De stand van zaken per 30 mei 2017 ziet er als volgt uit:

De gesprekken met de cliënten worden gevoerd aan de hand van een vooraf vastgestelde vragenlijst. Daarbij komen o.a. aan de orde:

- Persoonlijke situatie (gezinssamenstelling, woonsituatie, dagbesteding (*werk, opleiding, participatie, studiebereidheid*)) financiële situatie en gezondheidssituatie;
- Maatschappelijk bestand, hoort cliënt daar in thuis, kan deze nog geactiveerd worden, evt. op termijn;
- Voldoet cliënt aan de Wet Taaleis. Dit is vooral voor statushouders van primair belang. Vrijwilligerswerk is daarvoor een goede opstap;
- Op welke trede participatieladder staat cliënt en wat is mogelijkterwijs haalbaar

De antwoorden op deze vragen en de bekendheid van de klantmanager met de klant moeten dan leiden tot acties om betrokkene hoger op de participatieladder te brengen.

Discrepancie tussen wat werkgevers vragen en wat gemeente kan bieden

Over het algemeen is er een positieve grondhouding van ondernemers met betrekking tot plaatsing, maar bij een concrete vraag treedt toch de nodige huiver op. Vast staat dat bij plaatsing van mensen met een achterstand begeleiding absoluut noodzakelijk is. Niet elke ondernemer heeft daarvoor de nodige capaciteit in zijn onderneming beschikbaar.

Bovendien bestaat er vaak een discrepantie tussen wat bedrijven vragen en wat de gemeente kan bieden. Werkgevers zouden graag toegang hebben tot de bestanden, doch uit privacyoverwegingen kan en mag dit niet.

Bij sommige werkgevers bestaat de indruk, dat de gemeente onvoldoende weet wat voor mensen men in de "kaartenbak" heeft. Daarom is de foto van de cliënten, zoals onder het vorige kopje is aangegeven, erg belangrijk. De inventarisatie zou vooral ook zicht moeten geven op de potenties van die mensen.

2.4 Resultaten.

Onderzoeksvragen:

- *Welke concrete resultaten zijn er behaald als gevolg van het vastgestelde re-integratiebeleid?*

Normenkader:

- *De resultaten van het beleid worden periodiek gemonitord en geëvalueerd;*
- *De uitkomsten van periodieke evaluaties worden gebruikt om, waar nodig, het beleid of de doelstellingen bij te stellen.*

2.4.1 Bevindingen.

Algemeen.

Het is goed om ten aanzien van de resultaten van re-integratiebeleid vooraf al enige nuancering aan te brengen. Succesvolle resultaten zijn immers niet alleen afhankelijk van het gevoerde beleid, maar veel meer van de marktomstandigheden en de economische ontwikkelingen.

Omgekeerd is het zo, dat slechte economische omstandigheden successen van een re-integratiebeleid in de weg staan. Daarmee wil niet gezegd zijn, dat de gemeente zich ter zake geen inspanningen zou dienen te getroosten, integendeel. Maar men dient zich er van bewust te zijn dat de economische ontwikkelingen ook, en waarschijnlijk in aanzienlijk hogere mate, van invloed zijn op een succesvolle re-integratie.

Aannamepercentage aangedragen kandidaten.

De Arbeidsmarktmakelaar & Social Return geeft in het interview aan, dat werkgevers over het algemeen een goede kandidaat willen hebben. Relatiebeheer is in dit proces onontbeerlijk, persoonlijke contacten leveren de beste resultaten op. Uit haar gegevens blijkt, dat van de kandidaten, die voor een plaatsing worden aangedragen, tussen de 30 en 33% daadwerkelijk wordt aangenomen. Het betreft niet alleen kandidaten uit Veldhoven maar ook uit Eindhoven en/of de regio. Voor de overige cliënten wordt naar andere oplossingen gezocht.

Saldo in- en uitstroom.

Zoals in paragraaf 2.2 bij Beleid al is aangegeven, is één van de beleidsuitgangspunten, dat gestreefd wordt naar een positieve balans van de in- en uitstroom van uitkeringsgerechtigden. Daarom is nagegaan hoe de resultaten over de jaren 2011 t/m 2015 zijn geweest. De uitkomst daarvan is neergelegd in onderstaande tabel:

Saldo in- en uitstroom uitkeringsgerechtigden 2011-2015¹

Jaar	Af-/Toename	Regeling
2011	- 33	Wet Werk en Bijstand (WWB)
2012	+ 36	Wet Werk en Bijstand (WWB)
2013	+ 35	Wet Werk en Bijstand (WWB)
2014	+ 35	Wet Werk en Bijstand (WWB)
2015	+ 10	Participatiewet

Deze salderingsmethode zegt nog vrij weinig over het al dan niet succesvol zijn van het re-integratiebeleid. Daarom is een overzicht samengesteld van de uitstroom van uitkeringsgerechtigden en dit geeft het volgende beeld.

REDEN VAN UITSTROOM		2016	2015	2014	2013
1	Gaan volgen van onderwijs met studiefinanciering	2	2	5	8
11	Arbeid dienstbetrekking	71	64	65	65
13	Zelfstandig beroep of bedrijf	7	9	5	9
14	Uitkering werkloosheid	1	1	3	1
15	Uitkering arbeidsongeschiktheid	3	4	2	3
17	Alimentatie			1	
19	Ander inkomen	30	25	26	18
2	Aangaan relatie	3	9	9	3
3	Bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd	10	12	9	9
31	Geen inlichtingen	6	9	2	4
32	Verhuizing andere gemeente	32	17	25	34
33	Verhuizing naar buitenland	2	5	5	3
34	Niet verschenen op herhaalde oproep inlichtingenplicht	6	5	3	
35	Niet verschenen op herhaalde oproep re-integratie		4	8	
4	Overlijden	3	2	6	1
5	Detentie		2	4	1
6	Kunnen volgen van onderwijs maar dit niet doen		1		
8	Niet (willen) nakomen verplichtingen ex. art. 9/55	2	1		
97	Oorzaak bij partner	9	9	6	1
98	Andere oorzaak	6	14	10	15
	Onbekend			1	
Totaal		193	195	195	175

Wanneer we deze cijfers analyseren, dan blijkt een deel van de uitstroom het gevolg te zijn van autonome ontwikkelingen. Slechts een deel daarvan kan worden toegeschreven aan het door de gemeente gevoerde re-integratiebeleid. Van voorgaande tabel kan de hierna opgenomen analysetabel worden opgesteld:

¹ Bron: Jaarrekeningen over betreffende jaren

Reden van uitstroom	Code	2016	2015	2014	2013
Verhuizing, overlijden, detentie, pensioen, andere uitkering	14, 15, 17, 3, 32, 33, 4 en 5	22,8%	17,4%	25,6%	24,6%
Studie, vestiging als zelfstandige, partner en overige oorzaken	1, 13, 2, 97 en 98	14,0%	22,1%	18,5%	20,6%
Arbeid dienstbetrekking en vestiging als zelfstandige	11 en 13	40,4%	37,4%	35,9%	42,3%
Sancties op basis van Participatiewet	31,34,35 6 en 8	7,3%	10,3%	6,7%	2,3%
Ander inkomen	19	15,5%	12,8%	13,3%	10,2%
Totaal		100 %	100 %	100 %	100 %

Uit deze analyse blijkt, dat slechts een beperkt deel van de uitstroom een direct gevolg is van het re-integratiebeleid (code 11 en 13) of een gevolg van sanctiemaatregelen van de Participatiewet (codes 31, 34, 35, 6 en 8). Over de genoemde 4 jaar werd de uitstroom gemiddeld voor 39% gerealiseerd door re-integratiebeleid en voor 6,7% als gevolg van sanctiemaatregelen uit de Participatiewet.

Op dezelfde wijze is een overzicht van de instromers opgesteld. Daarvan zijn de resultaten als volgt.

REDEN VAN INSTROOM		2016	2015	2014	2013
1	Beëindiging studie	4	8	10	10
11	Beëindiging Arbeid dienstbetrekking	20	31	35	29
13	Stoppen met zelfstandig beroep of bedrijf	6	12	9	14
14	Beëindiging Uitkering werkeloosheid	22	28	28	38
17	Stopzetting Alimentatie			2	
15	Beëindiging Uitkering arbeidsongeschiktheid	3	2	1	
19	Geen ander inkomen	145	58	65	61
2	Beëindiging huwelijk/relatie	12	11	20	22
39	Andere oorzaak	14	35	34	20
40	Oorzaak bij partner	3	6	6	5
99	Niet van toepassing	27	20	21	17
Totaal		256	211	231	216

De instroom van uitkeringsgerechtigden heeft geen directe relatie met het re-integratiebeleid, maar is van belang voor het saldo van in- en uitstromers. De opvallende stijging van code 19 "Geen ander inkomen" heeft te maken met een extra grote toevloed van statushouders in 2016

De totalen van deze geanalyseerde cijfers geven kleine afwijkingen te zien met de saldi toe- of afname, zoals die als verantwoording bij de desbetreffende jaarrekeningen zijn opgenomen. Als verklaring hiervoor werd gegeven dat de aantallen genoemd in de betreffende jaarrekeningen altijd een stand van zaken rondom 1 maart zijn. Een bestand van bijstandsgerechtigden is dynamisch, zeker de administratieve verwerking daarvan. Dus als de beëindiging van een uitkering administratief pas in april afgehandeld wordt (en geregistreerd) staat het niet in het overzichtje van de jaarrekening, maar wel in overzichten die op een later moment worden gedraaid. Mutaties met terugwerkende kracht geven dus een iets afwijkend beeld.

Financiële uitkomsten.

Een tweede uitgangspunt bij het re-integratiebeleid is een budgetneutrale uitvoering van deze taak, met andere woorden uitvoeren binnen de door het rijk beschikbaar gestelde middelen. Ook dit resultaat is in een tabel weergegeven. Daarbij zijn de cijfers gebruikt van productnummer 6430 (WWB)

Financiële resultaten WWB en Participatiewet 2011-2015²

(cijfers in duizendtallen)

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015
Werkelijke baten	5.831	6.717	6.925	6.881	6.961
Werkelijke lasten	8.196	7.866	8.606	9.430	9.754
Saldo baten en lasten	N 2.365	N 1.149	N 1.681	N 2.549	N 2.793
Begroting lasten	8.029	8.044	8.638	9.214	9.089
Werkelijke lasten	8.196	7.866	8.606	9.430	9.754
Verschil met raming	N 167	V 178	V 32	N 216	N 665
Begroting baten	5.359	6.329	6.975	6.841	6.953
Werkelijke baten	5.831	6.717	6.925	6.881	6.961
Verschil met raming	V 472	V 388	N 50	V 40	V 8

Uit deze financiële opstelling zou kunnen worden afgeleid, dat de doelstelling om de taak uit te voeren binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde financiële middelen, niet wordt gerealiseerd. In de daarover opgenomen toelichting in de programmabegrotingen valt echter af te leiden, dat het de bedoeling is, dat de uitkeringen binnen het rijksbudget blijven. Om die reden is om een uitsplitsing gevraagd van de hiervoor genoemde lasten in een uitkeringenbedrag en de interne kostendoorrekening. Exclusief de intern toegerekende apparaatskosten ontstaat dan het volgende beeld:

Kostenuitsplitsing uitkeringen en interne doorberekeningen³

(cijfers in duizendtallen)

Omschrijving	2011	2012	2013	2014	2015
Werkelijke lasten	8.196	7.866	8.606	9.430	9.754
Waarvan interne lasten	2.008	2.105	2.239	2.178	2.222
Waarvan overige lasten	591	410	52	211	452
Totaalbedrag uitkeringen	5.597	5.351	6.315	7.041	7.079
Rijksvergoeding	5.831	6.717	6.925	6.881	6.961
Saldo	V 234	V 1.366	V 610	N 160	N 118

Op basis van dit overzicht kan worden vastgesteld, dat Veldhoven in de jaren 2011 t/m 2013 een zogenaamde "voordeelgemeente" was, in 2014 en 2015 is dit omgeslagen in een nadeelgemeente. In procenten bedragen de tekorten respectievelijk 2,3% en 1,7%, relatief geringe tekorten dus. In de interviews is de verwachting uitgesproken, dat in de komende jaren weer een voordeel optreedt.

Noodkreet wethouders inzake uitvoering participatiewet.⁴

Wethouders uit 209 gemeenten hebben een noodkreet geuit in een gezamenlijk manifest. Omdat het volgens hen gemeenten financieel onmogelijk wordt gemaakt werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt naar betaald werk te begeleiden.

² Bron: Jaarrekeningen van de betreffende jaren

³ Bron: Opgave afdeling Financiën

⁴ Bron: GemeenteNU van 31 maart 2017

Met het manifest 'Investeren in werk voor kwetsbare groepen' maken de wethouders duidelijk dat er extra geld nodig is om werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt een betaalde baan te bieden. Ook voor het invullen van de 125.000 nieuwe banen die werkgevers en overheid de komende jaren realiseren voor werkzoekenden vanuit de Participatiewet.

De wethouders roepen de Tweede Kamer en het nieuw te vormen kabinet op om de structurele bezuiniging van 1,8 miljard op de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en de Participatiewet met 420 miljoen per jaar te verzachten. Daarnaast roepen zij op de jaarlijkse vermindering van de Rijkssubsidie per WSW-werknemer stop te zetten. Een verdere bezuiniging vergroot de huidige tekorten en is volgens de wethouders niet reëel, omdat de loonkosten van de werknemers blijven bestaan.

Uit de interviews is niet gebleken, dat deze problematiek ook in Veldhoven op deze wijze speelt. Uit de opgevraagde financiële overzichten blijkt, dat Veldhoven ten en met 2013 een zogenaamde voordeelgemeente was. In 2014 en 2015 is dit een (beperkt) nadeel geworden. De oorzaak daarvan was vooral gelegen in een aanzienlijke toename van het aantal stathouders. De verwachting is dat voor de komende jaren het rijksbudget toereikend zal zijn.

Resultaten t.o.v. de regio.

Een derde algemeen uitgangspunt is, dat Veldhoven beter wil presteren dan regionaal c.q. landelijk. Daarover is in de verschillende jaarrekeningen het volgende gerapporteerd:

<i>Jaarrekening</i>	<i>Veldhoven</i>	<i>Kempen</i>	<i>A2-gemeenten</i>	<i>Landelijk</i>	<i>Diverse regio-gemeenten</i>
2011	-/- 8%	+ 12,5%	-/- 0,8%		
2012	+ 9,3%	+ 2,5%	+ 7,6%		
2013	+ 7,9%	???	???		
2014	+ 4,5%			+ 5,5%	
2015	+ 3 %				+ 10%

Er is geen consistentie in de vergelijkingsbasis. In 2011 en 2012 werd vergeleken met de Kempen- en A2-gemeenten, in 2013 is geen vergelijking opgenomen, in 2014 werd een vergelijking gemaakt met de landelijke ontwikkelingen en in 2016 met "diverse" regio-gemeenten.

2.5 Communicatie.

Onderzoeksvragen:

- *Hoe is de informatievoorziening richting de raad verlopen?*

Normenkader

- *Het college informeert de Raad over de resultaten die gerelateerd zijn aan de geformuleerde doelstellingen en plaatst de resultaten in perspectief: doen we het beter dan vroeger? Doen we het beter dan vergelijkbare gemeenten? Waarom wel/niet? Er is aandacht voor de relatie tussen het beleid en de resultaten.*
- *De informatie is op tijd en volledig, zodat bijsturing van beleid mogelijk is.*

2.5.1 Bevindingen.

Informatievoorziening gemeenteraad.

In onderstaande tabel is opgenomen wanneer en op welke wijze de raad de afgelopen jaren is geïnformeerd over de resultaten van het reïntegratiebeleid.

Jaar	Document	Aard van de informatie
2011	<i>Burap I</i>	<i>Geen informatie</i>
2011	<i>Burap II</i>	<i>Voornamelijk financieel, kleine opmerking aantallen</i>
2011	<i>Jaarrekening</i>	<i>Verantwoording afname aantallen (-33 = ca. 8%)</i>
2012	<i>Burap I</i>	<i>Verklaring vertraging afname cliënten</i>
2012	<i>Burap II</i>	<i>Voornamelijk financieel, toename gemeld ipv afname</i>
2012	<i>Jaarrekening</i>	<i>Financieel én inhoudelijk</i>
2013	<i>Burap I</i>	<i>Financiële bijstelling en inhoudelijk over econ.situatie</i>
2013	<i>Burap II</i>	<i>Financieel en wijzen op toename ipv afname</i>
2013	<i>Jaarrekening</i>	<i>Financieel en inhoudelijk over ontwikkeling aantallen</i>
2014	<i>Kwartaalrapportage I</i>	<i>Financieel en inhoudelijk over ontwikkeling aantallen</i>
2014	<i>Kwartaalrapportage II</i>	<i>Financieel en inhoudelijk over ontwikkeling aantallen, verlaging rijksbudget</i>
2014	<i>Kwartaalrapportage III</i>	<i>Alleen over negatieve ontwikkeling rijksbudget</i>
2014	<i>Kwartaalrapportage IV</i>	<i>Toename uitkeringsgerechtigden a.g.v. statushouders en 50-plussers</i>
2014	<i>Jaarrekening</i>	<i>Financieel en inhoudelijk over ontwikkeling aantallen</i>
2015	<i>Kwartaalrapportage I</i>	<i>Alleen melding dat nota beschut werk medio 2015 aan de raad wordt aangeboden</i>
2015	<i>Kwartaalrapportage II</i>	<i>Melding dat nota beschut werk in juli is besproken in de raad</i>
2015	<i>Kwartaalrapportage III</i>	<i>Geen informatie</i>
2015	<i>Kwartaalrapportage IV</i>	<i>Geen informatie</i>
2015	<i>Jaarrekening</i>	<i>Financieel en inhoudelijk over ontwikkeling aantallen</i>
2016	<i>Kwartaalrapportage I</i>	<i>Maatschappelijke participatie niet gemeten, Geen aanmeldingen regionale trajecten</i>
2016	<i>Kwartaalrapportage II</i>	<i>Geen meting maatschappelijke participatie Geen afname aantal uitkeringsgerechtigden</i>
2016	<i>Kwartaalrapportage III</i>	<i>Nulmeting maatschappelijke participatie in uitvoering Instroom uitkeringsgerechtigden groter dan uitstroom.</i>

Daarnaast zijn in de afgelopen jaren de fractiespecialisten 2x jaar bijgepraat over de ontwikkelingen binnen het sociaal domein, waar re-integratie en participatie een onderdeel van uitmaakt. Vanaf 2017 vinden deze bijeenkomsten nog 1x per jaar plaats.

Opgemerkt wordt, dat tot en met het jaar 2015 het re-integratiebeleid werd verantwoord in programma 9 "Economie en arbeidsmarktbeleid". Met ingang van 2016 worden lasten, baten en beleid verantwoord via programma 7 "Sociaal Domein".

Er vindt nog geen terugkoppeling plaats van uitkeringsgerechtigden die via een maatschappelijke participatie zijn geplaatst.

Hoewel dit enigszins buiten de kaders van dit onderzoek valt, is het vinden van een zinvolle dagbesteding voor uitkeringsgerechtigden erg belangrijk. Met name als het gaat om personen, waarvan de economische loonwaarde te gering is en zij zijn aangewezen op een maatschappelijke participatie. Niet voor niets is daaromtrent (eerst onder het programma Economie en Arbeidsmarkt, vanaf 2016 onder het programma Sociaal Domein) opgenomen, dat het aantal plaatsingen zal worden geregistreerd. Daarover is nog geen verslag gedaan.

Bekendheid werkgevers met mogelijkheden re-integratie.

Over het algemeen kan worden vastgesteld, dat bij de geïnterviewde werkgevers een positief beeld bestaat over de wijze, waarop het re-integratiebeleid door de gemeente wordt ingevuld en over de contacten, die daarover met deze werkgevers bestaan. Het betreft met name Jumbo Supermarkt, Ergon, Brainport Assembly en Kringlooporganisatie. Uit deze externe interviews is echter ook naar voren gekomen, dat werkgevers niet altijd het goede beeld hebben van de mogelijkheden van het re-integratiebeleid.

Onder meer werd aangegeven, dat er binnen de winkeliersvereniging door de gemeente geen informatie is verstrekt over de mogelijkheden. Bij een juiste benadering zou er wellicht meer potentie zijn bij andere winkeliers in het kader van de Participatiewet. Eenzelfde opmerking werd gemaakt ten aanzien van het Midden- en Kleinbedrijf. Ook de verantwoordelijk wethouder is die mening toegedaan en bepleit een intensievere benadering van het Midden- en Kleinbedrijf.

Verder werd aangegeven, dat het voor bedrijven vaak niet duidelijk is hoe het precies zit met plaatsingen en wanneer werkgevers aan de zogenaamde quotumeis voldoen.

Er werd ook een verschil in de beleving van de rol opvatting waargenomen. Vaak blijkt niet duidelijk te zijn wat de gemeente met iemand wil. Ook zijn de regels voor de uitkeringsgerechtigde niet altijd duidelijk en verwacht de gemeente kennelijk, dat de organisatie de uitleg verzorgt en de controle op de regels uitvoert.

Ook de subsidiemogelijkheden zijn voor die organisatie onduidelijk en blijven mensen soms te lang "hangen" in een plaatsing. Doel zou toch moeten zijn een doorstroming naar een reguliere arbeidsplaats.

3. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.

Onderstaand geven wij een overzicht van de conclusies en aanbevelingen, die voortvloeien uit de bevindingen, zoals die in de eerdere hoofdstukken van dit rapport zijn opgenomen. In de paragraaf aanbevelingen is per aanbeveling aangegeven of dit een aanbeveling aan het adres van de raad of aan het adres van college/ambtelijke organisatie is. Daarnaast is per aanbeveling een beknopte toelichting opgenomen.

3.1 CONCLUSIES.

3.1.1 Algemeen.

Veldhoven voert een actief en eigenstandig re-integratiebeleid.

Uit het onderzoek is gebleken dat Veldhoven een actief re-integratiebeleid voert. Deze hanteert daarbij het adagium "Streng maar rechtvaardig". Een formatie van 4,67 Fte's aan klantmanagers Werk is fulltime bezig met het intake- en re-integratieproces. Daarnaast is er de inzet van 0,74 Fte Arbeidsmarktmakelaar, die de contacten met het bedrijfsleven onderhoudt en constant doende is om vacatures te werven en mensen te plaatsen. Een medewerkster is (voor een deel) beleidsmatig met re-integratie bezig en onderhoudt de contact met de diverse regionale instanties.

Dat het beleid als eigenstandig wordt aangemerkt heeft te maken met het feit, dat Veldhoven bewust de grenzen van de mogelijkheden opzoekt en daar een onderbouwde, eigen interpretatie aan geeft.

Invloed gemeente omtrent extra banen beperkt.

Bij het re-integratiebeleid moet voor ogen worden gehouden, dat de invloed van de gemeente op het creëren van extra banen voor de beoogde doelgroep beperkt is. In belangrijke mate is de gemeente daarbij afhankelijk van het bedrijfsleven. Om welke aantallen het voor Veldhoven gaat is niet vastgesteld.

Landelijk gaat de Participatiewet uit van het creëren van 125.000 extra arbeidsplaatsen (100.000 voor bedrijfsleven, 25.000 voor de overheid) tot en met 2026. Dit naast de doelstelling van 30.000 plaatsen voor beschermt werk.

De verwachting is dat deze aantallen niet erg realistisch zijn. In het rapport War for Work van de Intelligence Group wordt het aantal van 125.000 niet realistisch genoemd. Uit berekeningen van dat bureau blijkt dat slechts 64.000 personen bereid en geschikt zijn om te werken.

Voor wat betreft de plaatsen voor beschermt werk mogen de verwachtingen ook niet al te hoog gesteld worden. Eind 2015 hadden 1800 plaatsen gerealiseerd moeten zijn, dit is bij lange na niet gehaald. Bij het UWV zijn slechts 205 aanvragen ingediend.

Daarom zal erkend moeten worden dat plaatsing lang niet altijd mogelijk zal blijken te zijn.

3.1.2 Beleid.

Er zijn lokaal weinig beleidsmatige veranderingen merkbaar n.a.v. de invoering van de Participatiewet.

Sinds 2015 geeft Veldhoven invulling aan de Participatiewet met het afschaffen van sociale werkplaatsen en invoering tegenprestatie. Daarnaast heeft het financiële en cijfermatige doelstellingen en bijhorende normen geformuleerd, die niet wezenlijk verschillen van de periode voor 2015.

De beoogde doelen zijn vooral vastgelegd bij de programmabegroting en niet volledig. (zie pagina 14)

De in de programmabegrotingen opgenomen uitgangspunten zijn redelijk algemeen van karakter. Samengevat betreft dit vooral de volgende punten:

- Uitvoering binnen de door het rijk beschikbaar gestelde middelen;
- Een positief saldo tussen instroom en uitstroom
- (in enkele gevallen) Veldhoven doet het beter dan de regio.

Voor 2016 en 2017 heeft Veldhoven aan het Regionaal Werkbedrijf aangegeven dat zij 75 plaatsingen wil realiseren. Deze meetbare beleidsdoelstelling is niet opgenomen bij de beleidsuitgangspunten in de begroting of anderszins. Daarmee zijn de in de begroting geformuleerde doelen onvolledig.

Uit het staatje op bladzijde 23 blijkt, dat over de jaren 2013 t/m 2016 de volgende aantallen plaatsingen zijn gerealiseerd:

2013	74
2014	70
2015	73
2016	78

Daaruit kan worden geconcludeerd dat het aantal voor 2016 is gerealiseerd en dat dit in de lijn ligt van de resultaten over 2013 t/m 2015.

Afwijkend beleid bij een loonwaarde is in strijd met de wet. (zie pagina 13)

De gedachte daarachter is dat het vrijwel onmogelijk is om mensen met een loonwaarde <50% te plaatsen in het reguliere bedrijfsleven. Veldhoven kiest voor deze groep voor een zinvolle maatschappelijke participatie. Veldhoven wil geen uitzonderingspositie voor deze doelgroep, maar kiest voor een hoger maatschappelijk doel oftewel mensen maatschappelijk laten bijdragen dichtbij in de eigen omgeving.

De wetgever laat op dit punt echter geen keuzevrijheid aan de gemeente. Deze moet voor de daarvoor in aanmerking komende categorieën beschut werk aanbieden. Hoewel er begrip kan bestaan voor het afwijkende beleid van Veldhoven en de daarbij behorende argumenten kunnen worden onderschreven, moet toch worden geconcludeerd, dat deze handelwijze in strijd is met de participatiewet.

3.1.3 Uitvoering.

Uitvoeringsorganisatie erg divers en onoverzichtelijk. (zie pagina 16-18)

Samengevat komen o.a. de volgende uitvoeringsinstanties voor:

- Veldhovens Leerwerkbedrijf, later omgezet in
- Participatieplein
- Samenwerking Werkleerbedrijf (met Valkenswaard, Eindhoven en Ergon)
- Regionaal Werkbedrijf

Daarnaast opereren dan nog verschillende partners, zoals gemeenten, UWV, WSW-bedrijven, Werkgeversorganisaties en een loket voor werkgeversdienstverlening (04Werkt). Deze hoeveelheid en de veel op elkaar lijkende terminologie maakt het voor een buitenstaander lastig te doorgronden geheel. Voor de cliënt is dit overigens minder bezwaarlijk, omdat deze in eerste instantie alleen te maken heeft met de gemeente zelf en het Werkleerbedrijf.

3.1.4 Resultaten.

Het uitgangspunt van een positief saldo van in- en uitstroom van uitkeringsgerechtigden wordt niet gerealiseerd. (zie pagina 22-24)

Alleen in 2011 is een afname van het aantal uitkeringsgerechtigden waar te nemen. In de jaren 2012 t/m 2015 is het saldo tussen instroom en uitstroom negatief. Dit wordt deels verklaard door een grotere toestroom van statushouders en de haperende economie. Uit publicaties van het CBS over het 1^e kwartaal 2017⁵ blijkt, dat het aantal bijstandsuitkeringen tot bijna recordhoogte is gestegen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door vluchtelingen, die een uitkering aanvragen. Deze zijn vooral afkomstig uit Syrië en Eritrea. Deze beschikken vaak over te weinig kennis en vaardigheden om snel een baan te vinden.

Het aantal bijstandsgerechtigden met een Nederlandse achtergrond daalt maar zeer langzaam als gevolg van wijzigingen in de arbeidswetgeving. Mensen hebben bijvoorbeeld korter recht op een WW-uitkering en komen daardoor eerder in de bijstand terecht.

Het uitgangspunt dat de uitkeringen moeten blijven binnen het rijksbudget wordt de laatste jaren niet gerealiseerd. (zie pagina 25)

Mede als gevolg van de toename van het aantal uitkeringsgerechtigden, is het batig verschil tussen rijksvergoeding en uitkeringsbedrag omgeslagen in een nadeel. Het uitkeringsbedrag is gestegen van ca. € 5,5 miljoen in 2011 tot ruim € 7 miljoen in 2015. Dit terwijl de rijksvergoeding vanaf 2012 een vrijwel constant bedrag kent van ca. € 6,8 tot 6,9 miljoen.

De laatste jaren wordt dus het beleidsuitgangspunt dat de uitkeringen moeten blijven binnen de rijksvergoeding derhalve niet gerealiseerd. Overigens wordt opgemerkt, dat het nadeel vrij minimaal is, zo'n 1,5% tot 3% t.o.v. het rijksbudget.

Door een wisselende vergelijkingsbasis kan geen goed beeld worden gevormd over het presteren van Veldhoven in vergelijking met de regio. (zie pagina 26)

Een vorm van een benchmarkvergelijking heeft alleen zin, als daarvoor een consequente vergelijkingsbasis wordt gehanteerd. Cijfermatig lijkt het er op, dat (met uitzondering van het jaar 2012) Veldhoven wat beter scoort dan de vergeleken gemeenten. Door de sterke wisseling van de basis valt echter niet goed vast te stellen of Veldhoven het uitgangspunt van "beter presteren dan de regio" waar maakt.

Het in kaart brengen van de cliënten op basis van de participatieladder is een goede zaak. (zie pagina 21)

In een van de interviews werd aangegeven, dat de gemeente onvoldoende zicht had op de personen in de "kaartenbak". Daarom is het een goede zaak dat deze nu goed in kaart gebracht zijn.

Om een succesvolle plaatsing van mensen mogelijk te maken, zal vooral gelet moeten worden op de potenties van deze cliënten. Daarmee kan een betere aansluiting worden gezocht bij de wensen van de ondernemers.

3.1.5 Communicatie.

Werkgevers/ondernemers hebben niet voldoende zicht op de mogelijkheden van de Participatiewet. (zie pagina 28)

⁵ Bron: Teletekst 31 mei 2017

Ondanks de inspanningen van de gemeente (zowel ambtelijk als bestuurlijk) blijken bij ondernemers nog onduidelijkheden te bestaan ten aanzien van de plaatsingen op grond van de Participatiewet, de subsidiemogelijkheden, het afdekken van risico's, begeleiding en het al dan niet voldoen aan de quotumeis. Intensivering en planmatige aanpak is wenselijk.

Informatievertrekking aan gemeenteraad bevat onvoldoende informatie voor bijsturing van beleid. (zie pagina 27-28)

De schriftelijke informatieverstrekking aan de raad via het P&C-instrumentarium is summier van aard en bevat weinig sturingsinformatie. Anderzijds heeft de raad zich de afgelopen jaren nauwelijks met het re-integratiebeleid bemoeid. Alleen bij de begrotingsbehandeling is kort gesproken over de extra middelen, die voor het re-integratiebeleid werden gevraagd.

3.2 AANBEVELINGEN.

Op grond van de voorgaande conclusies komen wij tot de volgende aanbevelingen:

Aanbeveling 1: **(Raad, college en organisatie)**
Maak waar mogelijk de beleidsdoelen wat specifiek en zorg in ieder geval voor volledigheid van de gehanteerde doelen.

Toelichting:

Ten behoeve van de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad, wordt aanbevolen om meer specifiek geformuleerde uitgangspunten op te stellen. Bovendien ontbreken de aantallen voorgenomen plaatsingen, zoals die gemeld zijn aan het regionaal werkbedrijf. Op zijn minst dienen deze ook vermelding te krijgen in de productbegroting

Aanbeveling 2: **(College en organisatie)**
Biedt conform de wettelijke voorschriften ook beschut werk aan de aangevozen categorie cliënten aan.

Toelichting:

Hoewel er begrip is voor de hogere doelstelling, die het college hanteert, om deze doelgroep niet voor beschut werk maar voor maatschappelijke participatie in aanmerking te laten komen kan niet voorbij worden gegaan aan het feit, dat de wet het aanbieden van beschut werk voorschrijft. Dit is geen facultatieve regeling maar een verplichting.

Op grond daarvan bevelen wij aan dat in deze de wettelijke voorschriften worden opgevolgd en dat voor de daarvoor in aanmerking komende cliënten beschut werk wordt aangeboden.

Aanbeveling 3: **(College en Organisatie)**
Zoom bij het in kaart brengen van het cliëntenbestand vooral in op de competenties van deze cliënten

Toelichting:

Door een goed zicht te hebben op de competenties van de cliënte, kan een beter beeld worden gevormd van de mate waarin cliënten voldoen aan de vraag/vacature van werkgevers/ondernemers. Door een gerichte match te zoeken zal de kans op plaatsing naar verwachting toenemen.

Aanbeveling 4: **(College en Organisatie)**
Intensiveer de contacten met ondernemers/werkgevers en maak daarbij ook gebruik van de brancheorganisaties.

Toelichting:

In de interviews is aangegeven, dat persoonlijke contacten, zowel ambtelijk als bestuurlijk, op dit gebied erg belangrijk zijn en tot successen leiden. Toch blijkt ook, dat er bij werkgevers/ondernemers nog onduidelijkheden bestaan op dit gebied en er zeker niet overal voldoende materiekkennis over mogelijkheden en risico's aanwezig is.

Een intensiveringslag wordt wenselijk geacht. Voor het overbrengen van algemene kennis over mogelijkheden e.d. kan meer dan nu gebruik worden gemaakt van brancheorganisaties, zoals winkeliersverenigingen, Ondernemerscontact e.d.

Daarnaast wordt geadviseerd om ook in de persoonlijke ambtelijke en bestuurlijke contacten positieve druk uit te oefenen op ondernemers om invulling te geven aan een stukje maatschappelijk ondernemerschap.

Aanbeveling 5: **(Raad, College en organisatie)**
Pas de informatieverstrekking aan de raad zodanig aan dat op basis daarvan beleidsbijsturing kan plaatsvinden en maak voor een vergelijking van de ontwikkeling van aantallen uitkeringsgerechtigden t.o.v. de regio gebruik van een consequente vergelijkingsbasis.

Toelichting:

Via de reguliere planning- en controlcyclus vindt momenteel summiere informatieverstrekking aan de raad plaats over de resultaten van het re-integratiebeleid. Op basis daarvan heeft geen beleidsbijsturing plaatsgevonden. Waar de resultaten uit de pas (dreigen te) lopen zou aan de raad een bijsturing van het beleid kunnen worden voorgesteld. De te verstrekken informatie moet daarop toegesneden zijn. Daarbij mag de raad zijn controlerende rol op dit onderwerp wat actiever oppakken, zonder daarbij in de competenties van het college te treden.

Om de doelstellingen te kunnen vergelijken en meten, zal een consequente vergelijkingsbasis ten opzichte van de regio moeten worden gekozen. Een wisselende vergelijking zegt immers weinig over het al dan niet realiseren van de doelstelling het beter te willen doen dan de regio.

4. REACTIE VAN HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS EN NAWOORD REKENKAMERCOMMISSIE.

4.1 Reactie college burgemeester en wethouders

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

Gemeente Veldhoven
Rekenkamercommissie
Postbus 10101
5500 GA VELDHOVEN

datum : 25 juli 2017 behandeld door : Anouk Sterks
uw kenmerk : afdeling : Regie & Ontwikkeling
uw brief van : 7 juni 2017 telefoon : 14 040
ons kenmerk : 17UIT04276/MB170389 IBAN : NL08BNGH 0285 0087 14
4
bijlage : -
onderwerp : Reactie College Onderzoek Re-integratiebeleid

Beste leden van de Rekenkamercommissie,

Wij ontvingen van u het conceptrapport over het onderzoek naar de aanpak en resultaten van het re-integratiebeleid uitkeringsgerechtigden en de doorwerking daarvan in het beleid ten aanzien van de Participatiewet. U heeft ons college gevraagd het rapport te beoordelen op feitelijke onjuistheden en verzocht een eerste bestuurlijke reactie op de conclusies en aanbevelingen te geven.

Algemeen

Ons college heeft het conceptrapport met genoegen gelezen. Het betreft een helder rapport met een gestructureerde analyse van het beleid en de uitvoering van de gemeente Veldhoven op het gebied van re-integratie.

Naar aanleiding van de discussie in de raad (in het kader van het onderzoek naar de rol van samenspraak) omtrent de procedure van de Rekenkamercommissie, en in afwijking van hetgeen gesteld is in artikel 11 lid 8 van de Verordening Gemeentelijke Rekenkamercommissie, reageren wij met deze brief inhoudelijk op de conclusies en aanbevelingen uit het rapport. De aangetroffen feitelijke onjuistheden benoemen wij in de bijgevoegde noot.

1. Reactie op conclusie

Op pagina 30 trekt u de volgende conclusie over het beleid:
Afwijkend beleid bij een loonwaarde is in strijd met de wet.

Wij reageren hier graag op aangezien deze conclusie ten aanzien van ons beleid onjuist is. Sinds 1 januari 2017 bestaat de verplichting om beschut werk aan te bieden. In afwijking van de eerder gehanteerde beleidslijn en vooruitlopend op de wetswijziging, hebben wij de uitvoering van beschut werk voor de gehele doelgroep al vanaf begin 2017 bij Ergon ondergebracht. Daarvoor was dit geen verplichting maar

1

Veldhoven werkt op afspraak
Voor alle producten en diensten waarvoor u aan de balie moet zijn, maakt u een afspraak via www.veldhoven.nl of bel 14 040. Via de site kunt u ook producten en diensten vanuit thuis regelen.

een bevoegdheid van ons college, waar de in het rapport beschreven invulling aan werd gegeven.

Daarnaast zijn wij momenteel bezig om de gewijzigde Verordening Participatiewet in procedure te brengen voor vaststelling in de raad. Daarin wordt de verplichting met betrekking tot beschut werk formeel vastgelegd in de gemeentelijke regelgeving.

2. Reactie op aanbevelingen

- *Aanbeveling 1: Maak waar mogelijk de beleidsdoelen wat specifiek en zorg in ieder geval voor volledigheid van de gehanteerde doelen.*

2

Wij zullen waar mogelijk de beleidsdoelen nader specificeren en deze ook als zodanig opnemen in de informatieverstrekking naar de raad.

- *Aanbeveling 2: Biedt conform de wettelijke voorschriften ook beschut werk aan de aangewezen categorie cliënten aan.*

3

Zoals we al vermeldden bij onze reactie op de conclusie dat het beleid in strijd met de wet zou zijn, voldoen wij aan de wettelijke verplichting met betrekking tot beschut werk. Voor 2017 hebben wij een taakstelling van vijf beschutte werkplekken. De uitvoering hiervan is belegd bij Ergon. De meerjarige taakstelling komt terug in het strategisch plan. Daarnaast informeren wij de raad jaarlijks over de uitvoering door het voorleggen van de jaarrekening en begroting van Ergon.

- *Aanbeveling 3: Zoom bij het in kaart brengen van het cliëntenbestand vooral in op de competenties van deze cliënten*

4

Het cliëntenbestand is inmiddels volledig gescreend waarbij ook gekeken is naar de competenties. Bij nieuwe cliënten zullen wij hier ook op inzoomen. We werken daarbij met de participatieladder en de focus ligt op wat de cliënt wél kan – daarbij wordt dus ook specifiek gekeken naar de competenties van die persoon.

- *Aanbeveling 4: Intensiveer de contacten met ondernemers/werkgevers en maak daarbij ook gebruik van de brancheorganisaties.*

5

Wij nemen deze aanbeveling ter harte en kijken hoe wij de contacten verder kunnen intensiveren, met name de contacten met de netwerkorganisaties in Veldhoven en in de regio. Daar waar nodig zullen wij gebruik maken van de kennis en kunde van de brancheorganisaties. Wij hebben bovendien ervaren dat individuele benadering van werkgevers tot positieve resultaten leidt.

- *Aanbeveling 5: Pas de informatieverstrekking aan de raad zodanig aan dat op basis daarvan beleidsbijsturing kan plaatsvinden en maak voor een vergelijking van de ontwikkeling van aantallen uitkeringsgerechtigden t.o.v. de regio gebruik van een consequente vergelijkingsbasis.*

6

De raad heeft een mogelijkheid tot bijsturing doordat wij de raad jaarlijks informeren over de activiteiten die worden ondernomen op het gebied van re-integratie en participatie tijdens de bijeenkomst voor fractiespecialisten sociaal domein (deze vindt in september 2017 plaats). Ook lichten wij de raad tussentijds in over specifieke projecten die we opzetten zoals de Social Impact Bond voor statushouders ten behoeve van versnelde integratie en participatie.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders van Veldhoven,

Erik de Ruiter
secretaris

Jack Mikkers
burgemeester

Noot

Hieronder volgt een overzicht van enkele feitelijke onjuistheden in de gepresenteerde bevindingen:

7

- Pagina 7, Veranderingen voor de gemeente

In de rij met wetten die zijn opgegaan c.q. geïntegreerd in de Participatiewet worden de Wet financiering Abw, IOAW en IOAZ, de Wet inschakeling werkzoekenden, en het Besluit in- en doorstroombanen genoemd. Deze zijn echter al per 1-1-2004 vervallen, dus wij vragen ons af waarom deze wetten nog worden genoemd.

8

- Pagina 7, De Participatiewet

'Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over extra banen.'

Deze afspraken vloeien niet voort uit de Participatiewet, maar uit het sociaal akkoord wat de regering met de werkgeversbonden heeft gesloten.

9

- Pagina 20

'Naast de klantmanagers Werk is de beleidsmedewerkster Participatie actief. Zij vervult een coördinerende rol en is de contactpersoon voor het Regionaal Werkbedrijf en het Werkleerbedrijf.'

Dit is niet correct, de coördinerende rol is weggelegd voor de coördinator van het cluster Werk en Inkomen.

10

- Pagina 20

'De Arbeidsmakelaar & Social Return is vooral bezig met het binnenhalen van vacatures, waarop mensen met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt kunnen worden geplaatst.'

De Arbeidsmakelaar haalt niet alleen vacatures binnen maar zoekt ook naar werkervaringsplaatsen, werkleerplaatsen, en vrijwilligerswerk.

11

- Pagina 21

'Over het algemeen is er een positieve grondhouding van ondernemers met betrekking tot plaatsing, maar bij een concrete vraag treedt toch de nodige huiver op. Vast staat dat bij plaatsing van mensen met een achterstand begeleiding absoluut noodzakelijk is.'

Incidenteel is er sprake van huiver bij ondernemers wanneer er een concrete vraag voor het plaatsen van een werknemer bestaat; dit is niet standaard het geval. Daarnaast is de vereiste begeleiding afhankelijk van de individuele behoefte van de klant en de functie-eisen.

12

- Pagina 28

'Ook de subsidiemogelijkheden zijn voor die organisatie onduidelijk en blijven mensen soms te lang "hangen" in een plaatsing. Doel zou toch moeten zijn een doorstroming naar een reguliere arbeidsplaats.'

Ons is niet duidelijk welke plaatsing hiermee wordt bedoeld, en dus kunnen wij hier niet op reageren. Daarnaast zal de doelstelling niet altijd zijn het doorstromen naar reguliere arbeid. De klantmanager bepaalt de doelstelling, dit is maatwerk.

13

- Pagina 31

'De laatste jaren wordt dus het beleidsuitgangspunt dat de uitkeringen moeten blijven binnen de rijksvergoeding derhalve niet gerealiseerd. Overigens wordt opgemerkt, dat het nadeel vrij minimaal is, zo'n 1,5% tot 3% t.o.v. het rijksbudget.'

Tegenwoordig wordt er ook gewerkt met een andere systematiek c.q. een ander rekenmodel om het budget per gemeente te bepalen. Voorheen werd het budget vastgesteld aan de hand van de populatie bijstandsgerechtigden binnen de gemeente. Op basis daarvan werd een schatting van de bijstandsuitgaven gemaakt. Tegenwoordig wordt echter een objectief verdeelmodel gehanteerd, waarbij de

verdeling van het budget plaatsvindt op basis van de kans op bijstand. Hierbij wordt rekening gehouden met de kenmerken van een huishouden (bijvoorbeeld leefvorm, leeftijd, wel/geen koopwoning, niet-westerse achtergrond en opleiding), maar ook met de kenmerken van de wijk, gemeente en regio waarin het betreffende huishouden woont (bijvoorbeeld gemiddelde woningwaarde en netto arbeidsparticipatie). Op basis van het aantal huishoudens van de verschillende typen in een gemeente wordt berekend welk bedrag een gemeente nodig heeft.

4.2 Nawoord Rekenkamercommissie.

De rekenkamercommissie spreekt zijn dank uit aan het college van burgemeester en wethouders voor de uitvoerige reactie op haar rapport over de resultaten van het re-integratiebeleid in Veldhoven. Het is bovendien verheugend om te constateren, dat het college nu ook een eerste inhoudelijke reactie heeft gegeven op de conclusies en aanbevelingen in het rapport. Dit komt naar onze mening een levendige en inhoudelijke discussie met de raad ten goede.

De diverse opmerkingen van het college hebben wij voorzien van een nummer. In ons nawoord verwijzen wij naar die nummering. En hoewel de inhoudelijke reacties primair een zaak tussen college en raad is, hebben wij gemeend hier een reactie c.q. verduidelijking op te moeten geven.

4.2.1 Ten aanzien van de inhoudelijke reacties:

Ad.1

In de reactie van het college wordt aangegeven, dat de conclusie van de rekenkamercommissie over het al dan niet aanbieden van beschut werk onjuist zou zijn. Het college geeft aan, dat sedert 1 januari 2017 beschut werk via Ergon wordt aangeboden. Dit is echter in tegenspraak met hetgeen door de verantwoordelijke portefeuillehouder daarover is verklaard in haar interview met de rekenkamercommissie op 20 april 2017. Onze conclusie vloeit rechtstreeks voort uit deze verklaring van de portefeuillehouder. Wij citeren uit het (door haar geaccordeerde) verslag:

"Opgemerkt wordt, dat in het interview met Ergon de opmerking is gemaakt, dat Veldhoven penny wise, pound foolish, opereert. Gevraagd wordt of de wethouder deze opmerking van Ergon kan verklaren.

Volgens haar heeft dat vooral te maken met het niet door Ergon laten invullen van plaatsingen bij werkgevers met loonkostensubsidie voor mensen met een lagere loonwaarde dan 50%. Veldhoven wijkt hier bij raadsbesluit af van de lijn van de regio. Daar beneden wordt gekozen voor arrangementen maatschappelijke participatie. Via Ergon worden alternatieven geboden hiervoor. Dit kost circa € 20.000,= (veel meer dan een uitkering). Ergon wil dat uiteraard graag doen. Veldhoven kiest echter meer voor betrokkenheid bij het eigen maatschappelijk veld. Mensen kunnen iets betekenen in maatschappelijke organisaties en niet geïsoleerd geplaatst worden in een werkplaats met gelijk geschakelde personen. Veldhoven wil geen uitzonderingspositie voor deze doelgroep, maar kiest voor een hoger maatschappelijk doel. Bij Ergon heerst de overtuiging dat Veldhoven dat vooral vanwege de financiële afweging doet. Maar de belangrijkste drijfveer is, dat Veldhoven kiest voor een hoger maatschappelijk doel: inclusief, oftewel mensen laten bijdragen dichtbij in de eigen omgeving.

Wij gaan er van uit dat de portefeuillehouder dit nader zal uitleggen aan de raad.

Ad. 3:

Zie hetgeen hiervoor al is opgemerkt.

Ad. 2, 4 en 5:

Wij constateren met genoegen dat deze aanbevelingen door het college worden overgenomen en dat, zo al gehandeld werd in de geest van die aanbevelingen, de inspanningen zullen worden geïntensiveerd.

Ad. 6:

Aanbeveling nummer 5 (informatieverstrekking zodanig dat bijstelling mogelijk is) kan niet los gezien worden van aanbeveling 1 (specifieker benoemen van beleidsdoelen). Als aanbeveling 1 is gerealiseerd, kan beter bewaakt worden of de daarbij beoogde doelstellingen worden gehaald. Daar waar dit niet het geval is, kan dan een concreet voorstel aan de raad worden gedaan om zaken bij te stellen. Ter toetsing of doelstellingen worden gehaald, moet steeds van een zelfde vergelijkingsbasis worden uitgegaan. Dit is thans

niet het geval voor wat betreft de vergelijking met de regionale ontwikkelingen. Het college gaat niet in op dat deel van de aanbeveling.

4.2.2 Ten aanzien van de feitelijke onjuistheden.

Ad. 7:

Deze wetten zijn voor de volledigheid opgenomen. Naar onze mening is hier geen sprake van een feitelijke onjuistheid.

Ad. 8:

Voor alle duidelijkheid hebben wij deze aanvulling in het rapport opgenomen.

Ad. 9:

Ter verduidelijking hebben wij een kleine tekstuele aanpassing in het rapport opgenomen.

Ad. 10:

Ook op dit punt hebben wij de tekst aangepast.

Ad. 11:

Tijdens de interviews is meermalen aan de orde geweest dat bij een concrete vraag om plaatsing er vaak enige huiver bestaat bij werkgevers. De te plaatsen personen hebben een zekere achterstand tot de arbeidsmarkt en in concrete werksituaties is begeleiding nodig vanuit het bedrijf. Indien deze mensen zonder begeleiding in het diepe worden gegooid, is dit tot mislukken gedoemd. De begeleiding waarop in ons rapport bedoeld wordt, is dus de begeleiding door de werkgever.

Ad. 12:

Deze bevindingen vloeien voort uit de interviews met enkele werkgevers, die participeren in het re-integratieproces. Kennelijk zijn de mogelijkheden bij werkgevers niet altijd even duidelijk. Opmerkingen over de "te lange plaatsing" en het ontbreken van helderheid over het perspectief van de geplaatste, komen vooral vanuit de Kringlooporganisatie.

Ad. 13:

Deze aanvulling op de budgetberekening wordt voor kennisgeving aangenomen. Dit laat onverlet, dat de geconstateerde overschrijdingen van het rijksbudget als zodanig correct zijn vastgesteld.

BIJLAGEN.

OVERZICHT VAN GEÏNTERVIEWDE PERSONEN

Datum	Naam	Organisatie/Functie
a. Oriënterende gesprekken		
22-09-2016	Esther van Kruijsdijk	Beleidsmedewerker Participatie
07-12-2016	Esther van Kruijsdijk	Beleidsmedewerker Participatie
18-01-2017	Mariënne van Dongen en Esther Westerhuijs	Portefeuillehouder Beleidsmedewerker Participatie
b. Interviews		
17-03-2017	Anja van den Heuvel	Stichting Kringloop de Kempen
17-03-2017	Jeroen van Tol	Filiaalmanager Jumbo
17-03-2017	Rob den Teuling	Bedrijfsdirecteur Ergon
04-04-2017	Lars van der Hoorn	Directeur Brainport Assembly
11-04-2017	Suzanne Brand	Coördinator Cluster Werk en Inkomen
11-04-2017	Esther Westerhuis	Arbeidsmakelaar
11-04-2017	Esther van Kruijsdijk	Beleidsmedewerker Participatie
12-04-2017	Marjon Middel	Cordaad-Welzijn
20-04-2017	Mariënne van Dongen en Leon Busschops	Portefeuillehouder Hoofd afdeling Mens en Omgeving